

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551

ATTITUDE TOWARD AGRICULTURAL TEACHER OCCUPATION
OF AGRICULTURAL EDUCATION STUDENTS,
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG,
ACADEMIC YEAR 2008

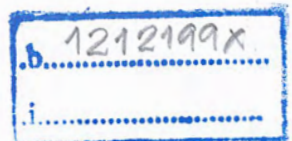

โดย

นายฉัตรชัย บุญทอง

รฟ.
87327
2551

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....102957
วัน,เดือน,ปี.....21 ส.ค. 2552

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ
ปีการศึกษา 2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2551

ชื่อเรื่อง เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551
Attitude toward Agricultural Teacher Occupation of Agricultural Education Students, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Academic Year 2008

ชื่อ - สกุล นายฉัตรชัย บุญทอง
สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช ภาควิชา ครุศาสตร์เกษตร
คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา ศศ.ดร. รัชดากร พลภักดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) และเพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) ที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร ประชากรที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 41 คน ศึกษาเจตคติในด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านการอบรมและการปกครอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ได้ผลการวิจัยดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชาย อายุระหว่าง 18 ปี ภูมิภูมิลำเนา ส่วนมากอยู่ภาคกลาง บิดาส่วนมากประกอบอาชีพพนักงานบริษัท มารดาส่วนมากประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อส่วนใหญ่จบมาจากโรงเรียนพรตพิทยพยัต นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อส่วนใหญ่มาจากระบบสอบคัดเลือก

ส่วนเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทั้ง 7 ด้าน พบว่า

ด้านการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการคือ ต้องมีวิธีการสอน
แบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ต้องนำความคิดใหม่ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม
ต้องให้ความสำคัญของภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่าเทียมกัน และต้องเน้นการสอนภาคปฏิบัติ

ด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ ต้องมีความรู้
ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ต้องมีความรู้ความสามารถในเชิงความรู้ทั่วไปอย่าง
กว้างขวางและทันสมัย

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ ต้องมีการแต่ง
กายเหมาะสมกับโอกาสในการสอน ต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ ต้องมีความกระตือรือร้นในการ
ทำงาน และต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ
ต้องมีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ และต้องอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส

มนุษยสัมพันธ์ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ ต้องให้ความ
สนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา ต้องมีความเอื้ออารีสุภาพอ่อนโยนไม่ถือตน ต้องมีสนใจให้
ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม ต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับทุก
เพศทุกวัย

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 รายการ
คือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน ต้องรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง ต้องเคารพและ
ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2
รายการ คือ ต้องให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำกับนักศึกษาได้ และต้องทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะท่าน ผศ.ดร. รัชดากร พลภักดี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขปัญหาพิเศษและแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ปัญหาพิเศษฉบับนี้จะสมบูรณ์มิได้ถ้าขาดข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของนักศึกษา สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ขอขอบพระคุณมารดา ที่ช่วยในเรื่องทุนทรัพย์ในการจัดพิมพ์ หารูปเล่ม และอุปกรณ์อื่น ๆ ในการทำปัญหาพิเศษ

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ ซึ่งผู้จัดทำไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้จนครบได้ และขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นายฉัตรชัย บุญทอง

31 มีนาคม 2552

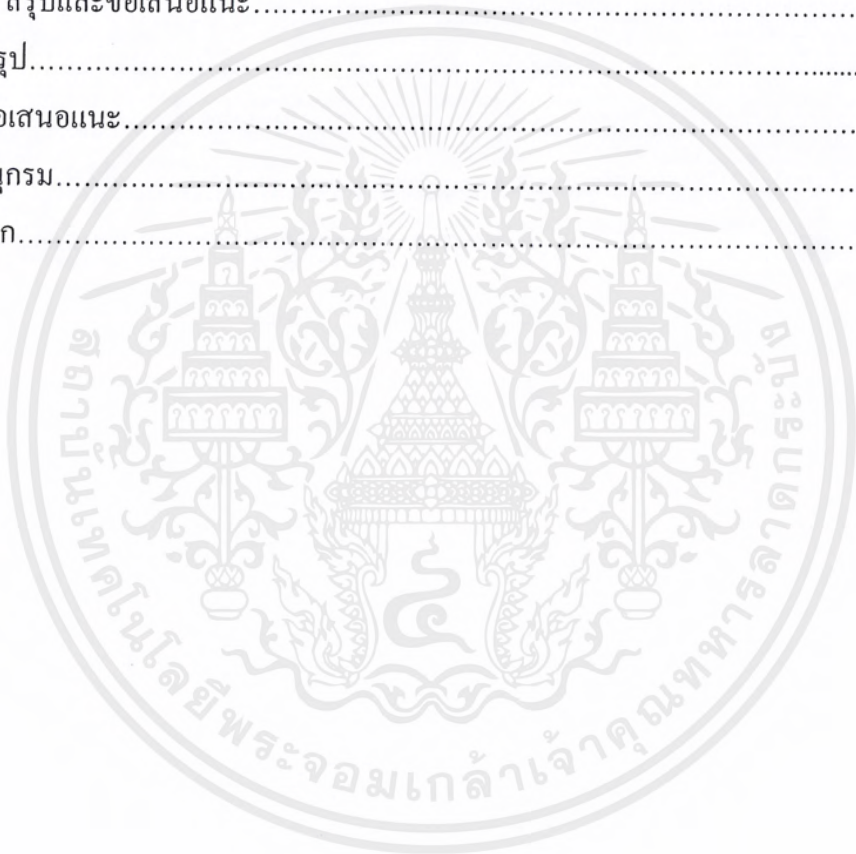
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 นิยามศัพท์.....	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ความสำคัญของครู.....	4
2.2 วิชาชีพครูเกษตร.....	6
2.3 ครุศาสตร์เกษตร.....	16
2.4 เจตคติ.....	17
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
3.1 ประชากร.....	28
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
3.2.2 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม.....	28
3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม.....	29
3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม.....	29
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

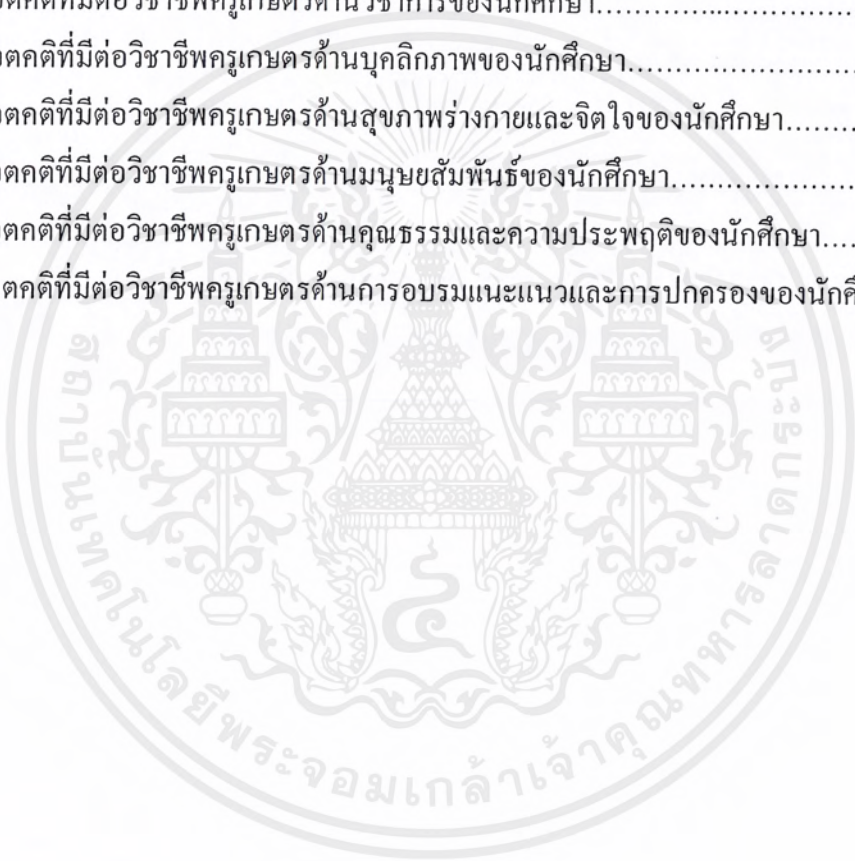
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล.....	31
4.1 ผลการวิจัย.....	31
4.2 วิจารณ์ผล.....	42
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	45
5.1 สรุป.....	45
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	51

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา.....	31
2	เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการสอนของนักศึกษา.....	35
3	เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านวิชาการของนักศึกษา.....	36
4	เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา.....	37
5	เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของนักศึกษา.....	38
6	เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักศึกษา.....	39
7	เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านคุณธรรมและความประพฤติของนักศึกษา.....	40
8	เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการอบรมแนะแนวและการปกครองของนักศึกษา...	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การเกษตรมีบทบาทต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก เพราะเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้สู่ประเทศ นับวันประชากรเพิ่มมากขึ้นความต้องการทางการเกษตรก็ย่อมจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย แต่พื้นที่ที่จะทำการเกษตรมีเท่าเดิม หรือน้อยกว่าเดิม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิทยาการและเทคโนโลยีในด้านของการเกษตรที่ก้าวหน้าและทันสมัย เพื่อมาทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้นและการประกอบอาชีพของการเกษตรประสบผลสำเร็จเกษตรกรต้องมีความรู้ ความคิดและความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ซึ่งความรู้ความคิดและความสามารถนั้นย่อมได้มาจากการศึกษาทางด้านเกษตร ส่วนสำคัญที่จะช่วยในการศึกษาเกษตรบรรลุจุดหมายได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ครูเกษตร

ปัญหาของวิชาชีพครูที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทำให้ฐานะของครูในสังคมไทยด้อยลง การยกย่องนับถือครูลดลง ทั้งนี้มีปัจจัยที่เป็นสาเหตุหลายประการ ทั้งที่เกิดจากผู้ประกอบการอาชีพครูเองเกิดจากสถาบันผู้ผลิตครู และเกิดจากปัจจัยแวดล้อมภายนอก ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้ (วิทยาลัยครูธนบุรี, 2528 : 22-25) ปัญหาอุดมการณ์ของครูหรือวิญญูณของความเป็นครู ปัญหาด้านวิชาการของครู ปัญหาเรื่องการสอนของครู ปัญหาด้านความประพฤติของครู ปัญหาการปกครองและการอบรมสั่งสอนของครู

ดังนั้นการจัดหลักสูตรเพื่อผลิตวิชาชีพครูเกษตร เป็นการมุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นครูที่มีความสามารถ มีคุณภาพคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ มีการพัฒนาให้เป็นตัวอย่าง ที่เป็นรูปธรรม สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ศิษย์ อีกทั้งนักศึกษาที่จะเป็นครูเกษตรต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้วย ซึ่งจะทำให้การศึกษาเกษตรบรรลุผลสำเร็จ

เจตคติเป็นพฤติกรรมความรู้สึกรู้สึกของคนเราที่มีความคิดเห็นต่อสิ่งต่างๆ รอบๆ ตัวในด้านความรู้สึกรับชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งเกิดจากกระบวนการการเรียนรู้จากประสบการณ์ส่วนตัวจากบุคคลในครอบครัว กลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะนำไปให้นักศึกษาไปถึงจุดหมาย ช่วยในการปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ และเข้ากับสังคมได้ (ศักดิ์สุนทรเสณี, 2528 : 1)

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้เปิดหลักสูตรครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) ในปี พ.ศ. 2551 เป็นครั้งแรก นักศึกษาที่เข้ามาเรียนมาจากโควตาและการสอบเข้าเรียนต่อ ซึ่งอาจไม่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเกษตรหรือมีน้อย ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการที่กล่าวมาข้างต้น จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาเจตคติของนักศึกษาให้ดีขึ้น

ในฐานะที่ผู้ทำการวิจัยเป็นนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรมีความสนใจและเห็นสมควรที่จะทำการศึกษา เรื่อง เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อภาควิชาครุศาสตร์เกษตรจะได้นำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางการสอนวิชาชีพครูเกษตรให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี)
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) ที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ด้านเนื้อหา คือ จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร(5ปี) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 และเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร(5 ปี) ที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านการอบรมและการปกครอง

ด้านประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 41 คน

1.4 นิยามศัพท์

“นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร” หมายถึง นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551

“เจตคติ” หมายถึง สภาพของจิตใจและสภาพทางสมองในลักษณะพร้อมที่จะกำหนดแนวทางการตอบสนองบุคคลต่อสิ่งเร้า ซึ่งมีวัตถุหรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

“วิชาชีพครูเกษียณ” หมายถึง อาชีพที่ต้องอาศัยวิชาความรู้ที่มีความก้าวหน้าและ
ความสามารถหรือความชำนาญในระดับสูงที่แสดงออกในการสอนวิชาการเกษียณ เพื่อให้การ
ปฏิบัติหน้าที่ของครูเกษียณในการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อมูลให้กับภาควิชาครุศาสตร์เกษียณที่จะสร้างเจตคติที่ดีที่มีต่อวิชาชีพครูเกษียณให้แก่
นักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้จัดทำได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ ข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในรูปของเอกสาร หนังสือ ตำราและงานวิจัยเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งจะขอเสนอเนื้อหาตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 ความสำคัญของครู
- 2.2 วิชาชีพครูเกษตร
- 2.3 ครุศาสตร์เกษตร
- 2.4 เจตคติ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความสำคัญของครู

ยนต์ ชุมจิต (2536 : 44-46) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีพทุกอาชีพย่อมมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมด้วยกันทั้งนั้น ยากที่จะกล่าวอ้างว่าอาชีพใดมีความสำคัญมากกว่ากัน แต่ถ้าพิจารณาเฉพาะอาชีพครูให้ลึกซึ้งและกว้างขวางจะเห็นว่า ผู้ที่เป็นครูนั้นต้องรับภาระหน้าที่ต่อสังคมและชาติบ้านเมือง จึงขออันเชิญพระราโชวาทของพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพรวันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523 มาก่่าวในที่นี้ดังปรากฏข้อความตอนหนึ่งว่า

“...หน้าที่ของครูนั้นเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังความรู้ ความคิดและจิตใจให้แก่เยาวชน เพื่อที่จะให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดีและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติ ในกาลข้างหน้า ผู้เป็นครูจึงจัดได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์บัณฑิต อนาคตของชาติบ้านเมือง...”

และอีกตอนหนึ่งเป็นพระราโชวาทของสมเด็จพระเทพราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพุธที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ความตอนหนึ่งว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“...อาชีพครูถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาคนซึ่งได้แก่เยาวชนของชาติเสีย ก่อน เพื่อให้เยาวชนเจริญโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้าน จึงสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้...”

จากพระราชโองการของทั้งสองพระองค์ตามที่ได้อัญเชิญมากล่าวไว้ข้างต้น เป็นเครื่องยืนยันให้เห็นความสำคัญของครูที่มีต่อความเจริญของบุคคล และชาติบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่งทั้งนี้เพราะชาติบ้านเมืองจะเจริญได้ก็เพราะประชาชนในชาติได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธีการพัฒนาจะดำเนินไปได้ อย่างถูกต้องก็เพราะมีระบบการศึกษาที่ดี และระบบการศึกษาจะดำเนินไปได้ด้วยดีก็เพราะมีครูที่มีคุณภาพ ถ้าหากสถาบันการศึกษาทุกระดับได้ครู-อาจารย์ที่มีคุณภาพแล้ว ก็เป็นที่เชื่อได้ว่า การพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้านจะต้องประสบความสำเร็จภายในเวลาอันรวดเร็ว ในทางตรงกันข้าม ถึงแม้ว่าเราจะมีหลักสูตรที่ดี มีอาคารเรียนที่ทันสมัย มีวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาพร้อมเพียง รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี แต่ทว่าในสถานศึกษาแต่ละแห่งมีแต่ครูที่ไร้คุณภาพ รับรองว่าการพัฒนาการเรียนการศึกษาและการพัฒนาประเทศในหลายๆ ด้านจะต้องเป็นไปอย่างล่าช้าและยากยิ่ง ด้วยเหตุนี้ จึงมีผู้ตั้งสมญานามเพื่อเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของครูในลักษณะต่างๆ มากมายดังเช่น

- ครู คือ นักปฏิบัติในสนามรบทางการศึกษา
- ครู คือ ผู้ใช้อาวุธลับของชาติ
- ครู คือ ทหารเอกของชาติ
- ครู คือ แม่พิมพ์ของชาติ
- ครู คือ กระจกเงาของเด็ก
- ครู คือ ผู้กุมความเป็นความตายของชาติไว้ในมือ
- ครู คือ ผู้สร้างโลก
- ครู คือ วิศวกรสังคม

จากที่กล่าวมานี้ ล้วนเป็นเครื่องยืนยันถึงความสำคัญของครูทั้งสิ้น โดยเฉพาะในอดีตครูมีความสำคัญต่อสังคม จนกระทั่งสังคมยกย่องให้เป็นปูชนียบุคคลบ้าง ครูเป็นพ่อแม่คนที่สองของศิษย์บ้าง เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนอกจากครูมีหน้าที่สั่งสอน อบรมในด้านวิชาความรู้ต่างๆ แล้ว ครูยังต้องคอยดูแลเอาใจใส่ต่อสุขทุกข์ของศิษย์ ความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ และคอยปกป้องมิให้ศิษย์กระทำความชั่วต่างๆ อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ช่วยทำให้ครูมีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งปัจจัยอื่นๆ ที่ช่วยทำให้ครูมีความสำคัญ (ยนต์ ชุ่มจิต, 2536 : 44 - 46)

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2536 : 4-5) ได้กล่าวไว้ว่า ในชีวิตของคนเรานั้น บิดามารดา เป็นผู้ที่มีพระคุณอันสูงสุด เพราะท่านเป็นผู้ให้ชีวิต ให้ความรัก ให้ความเมตตา มีความห่วงใย และเสียสละเพื่อลูก นอกจาก บิดามารดา แล้ว ก็มีครูเป็นผู้มีพระคุณคล้าย บิดามารดา คือ เป็นผู้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ รวมทั้งให้ความรัก ความเมตตาต่อศิษย์ทุกคน นับได้ว่าครูเป็นผู้เสียสละที่ไม่แพ้บุพการี

ครูจึงนับเป็นปูชนียบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมาก ในการให้การศึกษารียนรู้ ทั้งในด้านวิชาการ และประสบการณ์ ตลอดเป็นผู้มีความเสียสละ ดูแลเอาใจใส่ สั่งสอนอบรมให้เด็กได้พบกับแสงสว่างแห่งปัญญา อันเป็นหนทางแห่งการประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเอง รวมทั้งนำพาสังคมประเทศชาติ ก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ฉะนั้นวันที่ 6 ตุลาคม จึงได้เป็นวันครูสากล เพื่อคนที่เป็นครูทั่วโลกที่เสียสละนำพาเราทุก ๆ คน ไปถึงฝั่งฝันนั่นเอง

ดังนั้นที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ครูมีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้การศึกษารียนรู้ ทั้งในด้านวิชาการ และประสบการณ์ ตลอดเป็นผู้มีความเสียสละ ดูแลเอาใจใส่ สั่งสอนอบรมให้เด็กได้พบกับแสงสว่างแห่งปัญญา อันเป็นหนทางแห่งการประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเอง และยังมีการปลูกฝังความรู้ ความถึกและจิตใจให้แก่เยาวชน เพื่อที่จะให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดีและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติที่มั่นคง

2.2 วิชาชีพครูเกษตร

2.2.1 ความหมายและลักษณะของ “วิชาชีพ”

นักการศึกษาของไทยได้ให้ความหมายของวิชาชีพในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ไกรนุช ศิริพุด (2531 : 13) และสุนทรี โคมิน (2535 : 22 - 23) ได้กล่าวว่า วิชาชีพ (Professional) ถือว่าเป็นอาชีพชั้นสูงจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ต้องมีเนื้อหากว้าง มีวิธีการโดยเฉพาะ
2. ต้องใช้วิธีแห่งปัญญา ต้องได้รับการศึกษาอบรม เป็นระยะเวลาานพอสมควรอย่างน้อย 4 – 5 ปี
3. วิชาชีพนั้น จะต้องเป็นบริการที่ไม่เหมือนใคร ไม่ซ้ำซ้อนใคร
4. ต้องมีกฎเกณฑ์แห่งจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นของตนเอง
5. มีความเป็นอิสระในการวิจัยในการบริการของตนเอง เช่น จะสอนอะไร จะสอนอย่างไร เป็นต้น

6. เป็นศิลปะของผู้สอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. มีพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ควบคุม เช่น ครูก็มี พ.ร.บ. ครู แพทย์มี พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรมกับ พ.ร.บ. ควบคุมการประกอบโรคศิลป์ วิศวกรก็มี พ.ร.บ. วิศวกรรม สถาปนิก ก็มี พ.ร.บ. สถาปัตยกรรม เป็นต้น

8. ต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นของตนเอง เป็นแหล่งกลางเพื่อสร้างสรรค์จรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพนั้น

วิชาชีพครูในฐานะเป็นวิชาชีพชั้นสูงสาขาหนึ่ง จึงมีลักษณะของวิชาชีพดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532 : 24 – 25)

1. วิชาชีพครูมีบริการให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะและจำเป็นที่สังคมต้องมีบริการดังกล่าว วิชาชีพครูถือว่าเป็นวิชาชีพหลักที่เป็นแหล่งกำเนิดของวิชาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ สถาปนิก ฯลฯ บริการที่เฉพาะเจาะจงไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น

2. การใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการเพราะการสอนเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม ที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด หลักการและทฤษฎีในการให้บริการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องการอาศัยการวินิจฉัยด้วยวิธีการแห่งปัญญาจึงจะสามารถให้บริการได้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

3. โดยเหตุที่ครูจะใช้วิธีการแห่งปัญญา และบริการที่ให้แก่สังคมเป็นบริการทางด้านวิชาการ ครูจำเป็นต้องได้รับการศึกษาอบรม ให้เป็นครูที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้งมีความรู้กว้างขวางที่จะเข้าใจตนเอง ผู้อื่นและสังคมสิ่งแวดล้อม รู้หลักการและวิธีการสอนรวมทั้งสามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่สมาชิกมีความเป็นอิสระ และมีเสรีภาพทางวิชาการในการให้บริหารตามมาตรฐานของวิชาชีพสูง ไม่น้อยกว่าวิชาชีพอื่น ๆ

5. วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพที่มุ่งเน้นบริการแก่ผู้อื่นมากกว่าหาประโยชน์จากผู้รับบริการ จึงต้องเป็นวิชาชีพที่มีจรรยาบรรณ ครูที่ดีจะต้องมี 3 ส คือ สุทธิชาโน คือ ผู้มีความรู้ สุสาสโน คือ สอนดี รู้จักชี้แจงชักจูงใจ ปลุกใจ สุปฏิปันโน คือ ผู้มีความประพฤติ ปฏิบัติดี เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

ดังนั้นสรุปได้ว่า วิชาชีพ หมายถึง บุคคลที่จะประกอบอาชีพต้องการได้รับการศึกษาในระดับสูง มีความประพฤติ มีคุณธรรม มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพโดยใช้สติปัญญาไตร่ตรอง และการให้บริการแก่สังคมและวิชาชีพนั้น ต้องไม่ซ้ำซ้อนกับสาขาวิชาชีพอื่น ๆ และลักษณะของวิชาชีพครูเป็นลักษณะวิชาชีพชั้นสูงที่สมาชิกมีความเป็นอิสระ เป็นวิชาชีพที่มุ่งเน้นบริการแก่ผู้อื่นมากกว่าหาประโยชน์จากผู้รับบริการ

2.2.2 ความหมายของครู

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2535 : 168) อธิบายคำว่า “ครู” หมายถึงผู้สั่งสอนศิษย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ภาษาบาลีใช้ 2 คำ คือ ครู และคุรุ ส่วนภาษาสันสกฤตใช้คุรุ และในความหมายที่เป็นวิเศษ ในภาษาบาลี แปลว่า หนัก สูง ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ใหญ่ หนัก ส่วนพระราชธรรมนิเทศ (2535 : 2 – 5) ก็ได้ให้ความหมายคำว่า ครู หรือ คุรุ ออกมาจากคุรุธาตุ หรืออาจจะแยกมาจากครธาตุ หรือศิวะธาตุ ซึ่งความหมายของครูก็อยู่ใน 3 ธาตุนี้คือ

1. คุรุธาตุ ที่เป็นไปโดยความหนักเป็นผู้หนัก หนักในอะไร หนักในวิชาความรู้ หนักในคุณธรรม และหนักในการปฏิบัติงานที่ควบคุมพฤติกรรมของคนให้มีความเคลื่อนไหวในทิศทางที่พึงประสงค์

2. ครธาตุ หมายถึง คนที่ทำหน้าที่ยกย่องเชิดชูศิษย์ของตน จากฐานะของผู้ไม่รู้ให้กลายเป็นผู้รู้ ไม่มีความสามารถ ไม่มีความประพฤติที่เหมาะสมให้มีความประพฤติที่เหมาะสม ก็ยกขึ้นจากฐานะที่ไม่พึงปรารถนาให้อยู่ในฐานะที่พึงปรารถนา

3. ศิวะธาตุ เป็นไปในความแปลว่า หมายถึงมีหน้าที่ในการแปลงวาจาถ้อยคำ ชี้อัจจะ อบรมสั่งสอน ให้กับบุคคลอื่นเกิดความเข้าใจและมีความเปลี่ยนแปลง

พระโสภณ คณาภรณ์ (อ้างโดย ถัดดา เสนาวงษ์. 2532 : 8) ได้อธิบายความหมายของครูโดยอาศัยรูปศัพท์ที่ใช้ในพระพุทธศาสนา ซึ่งหมายถึงครูเช่นกัน มี 4 คำคือ

1. สัตถา แปลว่า นายกองเกี่ยวเป็นสำคัญที่ใช้แทนศาสดา หมายถึง พระพุทธเจ้าซึ่งเป็นผู้นำกองเกี่ยวให้ประสบความสำเร็จ มีลักษณะเป็นผู้นำ และผู้สั่งสอนมวลมนุษย์ให้พ้นความทุกข์ คนที่ประกอบอาชีพครูจึงต้องเป็นผู้นำทั้งความรู้และความประพฤติในขณะเดียวกัน

2. อุปัชฌาย์ แปลว่า ผู้ตรวจสอบความประพฤติ คือ พิจารณาถึงสิ่งที่ควรและควรแก้ไขปรับปรุงในตัวเอง

3. ครู แปลว่า หนัก เอาใจใส่ เฉพาะคำว่ามีมีความหมาย 2 อย่าง คือ หนักทางวิชาการกับหนักทางความประพฤติ ส่วนเอาใจใส่ หมายถึง การเอาใจใส่ต่อศิษย์เหมือนลูกหลานของตน

4. คร แปลว่า เชิดชูจากความรู้เป็นรู้ จากความประพฤติบกพร่องให้ดีขึ้นเรื่อยๆ

ดังนั้นที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ครู หมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ซึ่งครูจะต้องมีความรู้และทักษะต่างๆรวมทั้งความกระตือรือร้น ความพร้อมที่จะให้ความรู้แก่ศิษย์

2.2.3 บทบาทหน้าที่ของครู

ครูมีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้นักเรียน ได้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน กล่าวคือ ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น ครูควรมีบทบาทหลายด้าน โดยเฉพาะต้องเป็นผู้พัฒนานักเรียนให้รู้จักมีเหตุผล มีวิจารณญาณ และมีสติปัญญาสูงขึ้น พยายามปลูกฝังลักษณะนิสัยที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรักงาน ความขยันหมั่นเพียร ความเป็นประชาธิปไตย และเป็นผู้มีวัฒนธรรม ทั้งนี้ ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยแต่อย่างไรก็ตาม การที่ครูจะพัฒนานักเรียน และพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น ครูต้องพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นด้วย (สุจริต เพียรชอบ, 2531 : 7)

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาลส์ ชรีไสยเพชร (2523 : 23) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทความรับผิดชอบของครูว่า ต้องมีบทบาททางด้านการสอนนักเรียน ตลอดจนทำหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมาย ทั้งเรื่องตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและการพัฒนาชุมชน ด้วยเหตุที่ครูเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถดีกว่าบุคคลอื่น ๆ ในหมู่บ้าน อีกทั้งยังมีจำนวนมากที่สุด และใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ครูจึงได้รับความไว้วางใจและเชื่อถือจากประชาชนในชนบท ให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาชุมชนในชนบท ดังคำกล่าวของ ก้วน ขาวหนู (2532 : 11) ที่ว่า ครูชนบทจำนวนมหาศาลคือบุคคลกรหลักในการพัฒนาชนบทโดยแท้จริง และเป็นเครื่องมืออันประเสริฐ ที่รัฐบาลสามารถใช้พลังประชาชนได้อย่างดี และทักษิณีย์ สุกเมธี (2524 : 5) กล่าวถึงบทบาทของครูที่ดีในสังคมว่านอกจากจะต้องมีความสามารถในการสอนมีเทคนิคและวิธีการสอนที่ดีแล้ว ครูจะต้องเป็นคนที่มีความรู้เป็นคนที่มีความรู้ดี โดยเฉพาะทางด้านวิชาการ สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีบุคลิกที่ดี ทั้งรูปร่าง ท่าทาง กิริยามารยาท การแต่งกาย มีความประพฤติดีตามหลักคุณธรรม โดยเฉพาะเป็นแบบอย่างที่ดีของคนทั่วไป พร้อมทั้งมีสุขภาพแข็งแรง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนทั่วไป และสามารถช่วยเหลือพัฒนาชุมชนได้เป็นอย่างดี

ลัดดา เสนาวงษ์ (2532 : 46) ได้อธิบายความหมายบทบาทหน้าที่ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูที่ต้องแสดงออกให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การงาน โดยมีขอบเขตการกระทำตามกฎหมายที่สังคมคาดหวัง และจากสามัญสำนึกของเราเนื่องจากครูเป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทุก ๆ ด้านทั้งเป็นผู้ที่คุณธรรม จริยธรรม

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 7 – 8) ก็ได้ให้ความหมายของคำว่า “หน้าที่” ไว้ดังนี้ คือ หน้าที่ (duty) หมายถึงกิจที่ต้องกระทำ หรือภารกิจที่บุคคล ซึ่งเป็นพลเมืองของรัฐต้องเป็นคนปฏิบัติ เพื่อความเจริญก้าวหน้า เพื่อความผาสุก และเพื่อความมั่นคง ทั้งส่วนตนและส่วนรวม หน้าที่ของครูใน

ฐานะเป็นวิศวกรสังคมนั้น มีอยู่มากมายที่ต้องกระทำและรับผิดชอบ เพราะสังคมและบุคคลทั่วไป กำหนดและคาดหวังให้ครูเป็นอะไร ๆ ได้หลาย ๆ อย่าง ตามค่านิยมที่ถ่ายทอดมากันช้านาน เช่น

1. ครูจะต้องเป็นแม่พิมพ์ที่ดีของศิษย์และบุคคลทั่วไป
2. ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง
3. ครูจะต้องเป็นผู้ทรงศีล
4. ครูจะต้องเป็นผู้ทันสมัยและรู้เท่าทันเหตุการณ์
5. ครูจะต้องเป็นมัคคุเทศก์
6. ครูจะต้องเป็นนักสังคมสงเคราะห์
7. ครูจะต้องเป็นศาลยุติธรรม
8. ครูจะต้องเป็นทั้งแพทย์และพยาบาล
9. ครูจะต้องเป็นนักแสดงที่ดี

วิมลศรี อุปรมัยและคณะ (2528 : 150) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะบทบาทถึงคณาจารย์ที่ทำหน้าที่อยู่ในสถานบันการศึกษาว่าจะต้องมีความกระตือรือร้น พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือชุมชน และมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เข้าใจถึงจิตใจคน
2. แต่งกายเหมาะสม
3. มีความร่าเริงแจ่มใส
4. มีความซื่อตรง และมีความตั้งใจ
5. รู้จักใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับผู้ฟังและ โอกาส
6. เป็นคนคงเส้นคงวา
7. มีอารมณ์ขัน
8. แสดงสีหน้ากับบุคคลทั่วไปไม่เย่อหยิ่ง
9. มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ
10. มีศิลปะในการพูด ในการคบหาสมาคมกับเพื่อนร่วมงานและคนในชุมชน

ถัดดา เสนาวงศ์ (2532 : 57 – 58) ได้สรุปบทบาทและหน้าที่ที่จำเป็นของครูพึงมี ดังนี้

1. รักการอ่าน ใฝ่รู้ รอบรู้ และปรับปรุงตนเอง เพื่อพัฒนาตนเอง และงานอาชีพด้วยดีอยู่เสมอ สนใจหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น
2. มีความสำเร็จในการพูด คือ พูดจาออกเสียงถูกต้อง ชัดเจน ไพเราะ สามารถพูดในสิ่งที่ต้องการพูด คือ พูดจาออกเสียงชัดเจนนชัดเจนไพเราะ สามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจในสิ่งที่พูด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โน้มน้าวจิตใจให้คล้อยตาม ให้ความร่วมมือ พุดในสิ่งที่มีประโยชน์ ไม่เพื่อเจ้อเหลวไหล พุดจริงทำจริง รู้จักใช้คำพุดประสานประโยชน์ ประสานความสามัคคี

3. มีอารมณ์ขัน ร่าเริง แจ่มใส แต่มั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้แก่่ง
4. มีทักษะในการใช้วิธีการแบบประชาธิปไตย ให้สิทธิเสรีภาพแก่นักเรียนในการคิดพิจารณา มีเหตุผลยอมรับและสามารถถอดถอนออกถึ้นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. มีลักษณะของผู้มีเกียรติ ปฏิบัติตนอย่างมีศักดิ์ศรี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสม มีท่าทาง นั่ง ยืน เดิน และการทำงานเหมาะสม มีท่าทีแสดงความเมตตาไว้วางใจได้เป็นกันเอง
6. มีลักษณะบ่งบอกถึงความเหมาะสม อดทน กล้าเผชิญปัญหา สู้งาน ขยัน ประหยัด เสียสละ ช่างคิดช่างสังเกต คล่องแคล่ว ฉับไว อารมณ์ดี
7. มีความคิดเป็นของตนเอง กล้าตัดสินใจ มีความสุจริต ยุติธรรม
8. มีลักษณะเป็นผู้นำความประพฤติดีมีวินัย มีจรรยาบรรณอันดีงามสมกับเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์
9. สนใจหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น สมาคมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและกิจกรรมทางศาสนา
10. มีความสามารถในการสอน การอบรม ชี้นำให้นักเรียนมีหลัก รู้จักวิธีศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติตนในทางที่ดีงาม

ยนต์ ชุ่มจิต (2532 : 76) ได้สรุปคุณลักษณะครูที่ดีไว้ว่า จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. บุคลิกภาพ บุคลิกภาพที่ดีของครูในที่นี้หมายถึง บุคลิกภาพทั้งทางกายและทางใจ เช่น รูปร่างหน้าตา ท่าทางสง่าผ่าเผย แต่งกายเรียบร้อย พุดจาไพเราะนุ่มนวล สงบเส็งี่ยม มีลักษณะเป็นผู้นำ นำเสียงชัดเจน เป็นต้น
2. คุณสมบัติส่วนตัวดี เช่น สติปัญญา มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวาง เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น และสุขภาพอนามัย
3. ความสามารถในการสอนและการปกครองหรือ อาจจะพุดอีกนัยหนึ่งว่าการสอนดีและปกครองนักเรียนได้ดี เช่น อธิบายได้ชัดเจน เด็กปฏิบัติตามได้ สอนแล้วเด็กสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้สอนสนุกและสามารถปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบตลอดเวลา
4. ประพฤติดี เช่น ละเว้นการกระทำที่เป็นอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่เป็นการสุจริต และมโนสุจริต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. มีจรรยาบรรณครูและคุณธรรมสูง เช่น ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ เสียสละ มีความเมตตา กรุณา ยุติธรรม มานะ อดทน เป็นต้น

6. มนุษย์สัมพันธ์ดีกล่าวคือ มีอริยาสัยไมตรีกับบุคคลทุกฝ่าย เช่นกับเพื่อนครูผู้ปกครอง ของนักเรียนและนักเรียน เป็นต้น

ดังนั้นที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ครูมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะต้องเป็นผู้พัฒนานักเรียนให้รู้จักนักเรียนมีเหตุผล มีวิจารณ์ญาณ มีสติปัญญาสูงขึ้น ครูจะต้องมีเทคนิคการสอนและเป็นคนที่มีความรู้ดีโดยเฉพาะทางด้านวิชาการ สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

2.2.4 ปรัชญาของครู

สงวนสิทธิ์ เลิศอรุณ (2536 : 20 – 21) ให้ความหมายของปรัชญาจัดว่าเป็นแนวอุดมคติในการดำเนินงานใด ๆ โดยใช้ปัญญา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังไว้ เมื่อบุคคลได้เกิดความสนใจและใฝ่หาความรู้จากวิชาปรัชญาก็ย่อมได้รับประโยชน์อย่างมากมาย พอสรุปได้ดังนี้

1. ปรัชญาสอนให้รู้จักความจริงอันสิ้นสุด เช่น พระเจ้ามีจริงหรือไม่
2. ปรัชญาสอนให้รู้จักทฤษฎีแห่งความรู้ เช่น การวิจัยจะนำไปสู่การค้นหาคำตอบได้
3. ปรัชญาสอนให้รู้จักความดีและความถูกต้อง เช่น การทำประโยชน์ให้แก่สังคม
4. ปรัชญาสอนให้รู้จักความงาม เช่น การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ชื่นชอบของสังคม

อันก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและเป็นสุขใจ

5. ปรัชญาสอนให้เกิดอุดมคติในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่การงาน เช่น สอนให้บุคคลเป็นครูในอุดมคติ หรือเป็นครูที่มีอุดมการณ์ที่จะช่วยพัฒนาชนบทอย่างแท้จริง

6. ปรัชญาสอนให้รู้จักประเมินคุณค่าในพฤติกรรมของบุคคลว่าถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ดังได้กล่าวแล้วว่า ปรัชญาเป็นแนวอุดมคติในการดำเนินงานใด ๆ โดยใช้ปัญญาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่คาดหวังเอาไว้ สำหรับคุณธรรมคุณงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยมีเป้าหมายว่าเป็นการกระทำความดี หรือเป็นพฤติกรรมที่ดีซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม

พระมหาดิศร ธีรสีโต (2545:211) ได้ให้ความหมาย คุณธรรมสำหรับครู คือคุณงามความดีของบุคคลที่เป็นครู ซึ่งได้กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยมีเป้าหมายว่าเป็นการกระทำ ความดี หรือเป็นพฤติกรรมที่ดีซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น ครูที่มีความเสียสละ ครูที่มีน้ำใจงาม ครูที่มีความเกรงใจ ครูที่มีความยุติธรรม ครูที่รักเด็กและรักเพื่อนมนุษย์ ครูที่มีความเห็นอกเห็นใจ

ลูกศิษย์ และครูที่มีมารยาทที่งดงามถือว่าเป็นครูที่มีคุณธรรมทั้งสิ้น โดยหลักการ ครูจะต้องเป็นทั้งนักปราชญ์ และผู้ทรงศีล เพราะสังคมได้ยกย่องให้ครูเป็นปูชนียบุคคล เป็นผู้ประเสริฐและประสาคความรู้ สร้างความเป็นคนและอบรมสั่งสอนเด็กให้เป็นเด็กที่ดีของสังคม ความจำเป็นที่จะต้องให้ครูเป็นทั้งนักปราชญ์ และผู้ทรงศีลดังกล่าวแล้วชี้ให้เห็นว่า ความเป็นนักปราชญ์ของครูนั้น ครูจะต้องมีความดีและถ่ายทอดดี สอนให้เด็กได้รับความรู้และสนุกมีชีวิตชีวา ส่วนความเป็นผู้ทรงศีลของครู ในฐานะที่ครูเป็นแม่แบบของชาติหรือเป็นต้นแบบในพฤติกรรมทั้งปวง จะช่วยให้ครูเป็นคนดี วางตัวดี เป็นที่เคารพและเป็นที่น่าเชื่อถือฟังของลูกศิษย์ จึงกล่าวได้ว่า ครูต้องมีคุณธรรม หรือคุณธรรมสำหรับครูเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าครูจำเป็นต้องมีคุณธรรม แต่คุณธรรมอย่างเดียวไม่เพียงพอครูต้องเป็นนักปราชญ์ด้วย การเป็นนักปราชญ์ของครูจะช่วยให้ครูมีความรู้รอบ และรอบรู้ มีทัศนคติกว้างไกลและลึก มองเห็นชีวิตของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างทะลุปรุโปร่ง และช่วงมองอนาคตของเด็กให้ทะลุปรุโปร่งด้วย เพื่อจะได้ประทับประคองสนับสนุน และส่งเสริมให้เด็กเจริญก้าวหน้าอย่างเต็มที่

ดังนั้นที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ปรัชญาสำหรับครูเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ที่เป็นครูเปรียบเสมือนกับโลหะธาตุที่มีเนื้อธาตุดี ย่อมเป็นโลหะที่ดี เช่นเดียวกันถ้าครูมีปรัชญาและคุณธรรมก็จะได้รับความยกย่องว่าเป็นครูดีของสังคมได้

2.2.5 หลักคุณธรรมสำหรับครู

มหาธีรภาพ ธีรปัญญา. (2536 : 110) ได้กล่าวถึงหลักคุณธรรมสำหรับครูไว้ว่า ผู้บริหารการศึกษา ครูอาจารย์ อยู่ในฐานะที่เป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน นักศึกษา การที่ศิษย์จะเคารพนับถือและมีความศรัทธาต่อครูอาจารย์ของตนนั้น ครูอาจารย์ต้องมีคุณธรรมเป็นปัจจัยสำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ

ประการแรก คือ การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ ความดี

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความเชื่อ และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรมสี่ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝังและบำรุงให้มีความเจริญงอกงามขึ้น โดยทั่วกันแล้ว และจะช่วยใช้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็น และมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ดังความประสงค์ ครู อาจารย์เป็นคนไทยคนหนึ่งควรถือปฏิบัติ ตามหลักคุณธรรมดังกล่าวเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ สถาบันวิชาชีพครูจะได้รับความเจริญก้าวหน้า สังคมและประเทศไทยจะได้รับความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

นอกจากหลักธรรม 4 ประการดังกล่าวมาแล้ว ผู้บริหาร ครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในสถาบันการศึกษา ยังต้องประพฤติและปฏิบัติตามหัวข้อธรรมดังกล่าว เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และนักเรียน อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ การเรียนการสอนก็ต้องจัดตามความมุ่งหมายของรัฐ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2534 : 6 - 9) ได้กล่าวถึงหลักคุณธรรมสำหรับครู มีดังนี้ คือ

1. มีความเมตตา กรุณา พฤติกรรมหลัก คือ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน และสังคม มีความสนใจและห่วงใยในการเรียน และความประพฤติของนักเรียนส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ไม่นิ่งดูดายและเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังความสามารถ ให้ความรักความเอาใจใส่ช่วยเหลือดูแลเด็กให้ได้รับความสุขและพึงทุกข์ เป็นกันเองกับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้สึกเปิดเผยไว้วางใจและเป็นที่พักของนักเรียนได้
2. มีความยุติธรรม พฤติกรรมหลัก คือ ความเป็นธรรมต่อนักเรียน และมีความเป็นกลาง ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ เอาใจใส่และปฏิบัติ

ดังที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า คุณธรรมสำหรับครู คือ คุณงามความดีของบุคคลที่เป็นครู ซึ่งได้กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยมีเป้าหมายว่าเป็นการทำความดี หรือเป็นพฤติกรรมที่ดีซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น ครูที่มีความเสียสละ ครูที่มีน้ำใจงาม ครูที่มีความเกรงใจ ครูที่มีความยุติธรรม ครูที่รักเด็กและรักเพื่อนมนุษย์ ครูที่มีความเห็นอกเห็นใจลูกศิษย์ และครูที่มีมารยาทที่งดงามถือว่าเป็นครูที่มีคุณธรรม

2.2.6 จรรยาบรรณสำหรับครู

กรมการฝึกหัดครู (2525 : 68) ได้ให้ความหมายของจรรยาบรรณ ว่าเป็นหนังสือหรือเอกสารที่กล่าวถึงกิริยาที่ควรประพฤติปฏิบัติตามระเบียบที่หน่วยงานนั้นกำหนด และได้กำหนดจรรยาบรรณของอาจารย์วิทยาลัยครูไว้ดังนี้

1. อาจารย์ต้องสำนึกในความเป็นครูของครู ชำรงไว้ซึ่งเกียรติของสถาบันครูและสามัคคีในหมู่คณะอาจารย์ด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาจารย์พึงทำงานเพื่ออุดมการณ์ โดยถือว่าเกียรติของตนอยู่ที่ผลของงานและความรับผิดชอบที่มีต่อหน้าที่ มีพลังใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันกระทำเพื่อหน้าที่ที่ประโยชน์ส่วนรวมและการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะชนบท

3. อาจารย์พึงมุ่งอนาคตและความก้าวหน้าด้วยความอุตสาหะ และพึงตนเองดำรงตนอย่างประหยัด ใช้ชีวิตเรียบง่าย หลีกเลี้ยงความฟุ่มเฟือย

4. อาจารย์พึงใฝ่หาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงตนเองและงานในหน้าที่ โดยเฉพาะงานสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี

5. อาจารย์พึงรักและภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นศาสนา จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ศรัทธาในการอยู่ร่วมและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

พททรี สิริบรรณพิทักษ์ (2539 : 78) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณครูไทยในปัจจุบัน คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาประกาศใช้ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 ขึ้นเพื่อให้แทนระเบียบคุรุสภาว่า ด้วยจรรยาบรรณครูและวินัยตามระเบียบประเพณีของคุรุฉบับเดิม โดยได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 มีทั้งหมด 9 ข้อดังนี้

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำกังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

2. ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์

5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

6. ครูข้อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อยู่เสมอ

7. ครูยอมรับและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์

9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า จรรยาบรรณสำหรับครู คือ การที่ครูมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและสังคม มีความสนใจและห่วงใยในการเรียน และความประพฤติของนักเรียนส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ไม่นิ่งดูดายและเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังความสามารถ ให้ความรักความเอาใจใส่ช่วยเหลือดูแลและเด็กให้ได้รับความสุขและพึงทุกซ์ เป็นกันเองกับนักเรียน และเป็นต้นแบบที่ดีมีความเหมาะสมในการนำมาเป็นตัวอย่างในการดำรงชีวิต และสามารถเป็นผู้นำในการพัฒนาและอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

2.3 ครูศาสตร์เกษตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2552) ได้กล่าวถึงความความหมายของศึกษาศาสตร์เกษตรหรือครูศาสตร์เกษตรคือวิชาที่มุ่งเตรียมผู้เรียนไปเป็นผู้สอนวิชาทางการเกษตร

ครู ครู (ภาษาบาลี) หมายถึง หนัก สูง

ครู (ภาษาสันสกฤต) หมายถึง ใหญ่ หนัก สอน

ครู หมายถึง ผู้ยกดวงวิญญาณของมนุษย์ให้สูงขึ้น

ศาสตร์ หมายถึง ระบบวิชาความรู้

เกษตร หมายถึง ที่ดิน ทุ่ง นา ไร่

หลักการหรือแนวทางในการจัดการศึกษาด้านการเกษตรเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสัตว์ การแปรรูปและการจัดจำหน่ายผลผลิต และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติพร้อมกับเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีประสิทธิภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2552) ได้กล่าวถึงความความหมายของวัตถุประสงค์ของคณะศึกษาศาสตร์

1. เพื่อผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาต่างๆ ของคณะศึกษาศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. เพื่อให้การศึกษาที่เป็นความรู้ทางการศึกษาให้แก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. เพื่อดำเนินการศึกษาค้นคว้าและวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

4. เพื่อสนับสนุนงานบริการทางวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ดังนั้นที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ครูเกษตร หมายถึง ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพเกษตร ทักษะต่างๆ รวมทั้งจะต้องมีการถ่ายทอดให้ความรู้แก่ศิษย์

2.4 เจตคติ

2.4.1 ความหมายของเจตคติ

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่คนเรามีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลายสิ่ง ในลักษณะที่เป็นอัตวิสัย (Subjective) อันเป็นพื้นฐานเบื้องต้น หรือการแสดงออกที่เรียกว่า พฤติกรรม (จิตติยา วรรณสูตร, 2516 : 2)

เจตคติ คือความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ความรู้สึก หรือท่าทีจะเป็นไปในทำนองที่พึงพอใจ หรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ (สุชา จันท์ธรม และ สุรางค์ จันท์ธรม, 2520 : 104)

เจตคติ คือสภาพความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกเชิงประเมินที่มีต่อสิ่งต่างๆ (วัตถุ สถานการณ์ ความคิด ผู้คน ฯลฯ) ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่ (สงวนศรี วิรัชชัย, 2527 : 61)

เจตคติ คือวิถีทางที่บุคคลเกิดความรู้สึกต่อบางสิ่งบางอย่าง คำจำกัดความเช่นนี้มีใช้จำกัดความเชิงวิชาการมากนักแต่หากเราจะพิจารณาโดยละเอียดแล้วเราก็พอจะมองเห็นความหมายของมันลึกซึ้งชัดเจนพอๆ เมื่อพูดว่าคือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ก็หมายความว่าเจตคตินั้นมีวัตถุ วัตถุที่เจตคติจะมุ่งตรงต่อมันจะเป็นอะไรก็ได้ อาจจะเป็นบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ นโยบายหรืออื่นๆ อาจจะเป็นได้ทั้งนามธรรมและรูปธรรม ดังนั้นวัตถุแห่งเจตคตินั้นอาจจะเป็นอะไรก็ได้ที่คนรับรู้หรือคิดถึง (ชม ภูมิภาค, 2516 : 64)

เจตคติ คือ สภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นผลทำให้เกิดมีท่าทีหรือมีความคิด เห็นรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นหรือไม่เห็นด้วย เจตคตินี้ 2 ประเภทคือ เจตคติทั่วไป เจตคติเฉพาะอย่าง (ศักดิ์ สุนทรเสณี, 2528 : 4)

เจตคติ คือการที่บุคคลตัดสินใจในสิ่งต่างๆ ว่าดี ไม่ดี เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยอมรับได้-ยอมรับไม่ได้ (Good, 1973 : 68)

เจตคติ คือการผสมผสานหรือจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใดผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ (Freedman, 1970 : 10)

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้น เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ที่คนเรามีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น วัตถุ สถานการณ์ ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นตามความรู้สึกของแต่ละบุคคล

2.4.2 องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติที่สำคัญ 3 ประการ คือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532 : 505 - 506)

1. การรู้ (Cognition) ประกอบด้วยความเชื่อของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ เช่น ทศนคติ ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ สิ่งสำคัญขององค์ประกอบนี้ก็คือ จะประกอบด้วยความเชื่อที่ได้ประเมินค่าแล้วว่าน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเชื่อถือ ดีหรือไม่ดี และยังรวมไปถึง ความเชื่อในใจว่าควรจะมีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างไรต่อเป้าหมายที่ศนคตินั้นจึงจะเหมาะสมที่สุด ดังนั้น การรู้และแนวโน้มพฤติกรรมจึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด

2. ความรู้สึก (Feeling) หมายถึง อารมณ์ที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ นั้น เป้าหมายจะถูกมองด้วยอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบ ถูกใจหรือไม่ถูกใจ ส่วนประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกนี้เองที่ทำให้บุคคลเกิดความดีดิ่งขี้นมั่น ซึ่งอาจกระตุ้นให้มีปฏิกิริยาตอบโต้ได้ หากมีสิ่งขัดกับความรู้สึกมากระทบ

3. แนวโน้มพฤติกรรม (Action tendency) หมายถึง ความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติ ถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อเป้าหมาย เขาจะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมช่วยเหลือหรือสนับสนุนเป้าหมายนั้น ถ้าบุคคลมีเจตคติในทางลบต่อเป้าหมาย เขาก็จะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมทำลาย หรือทำร้าย เป้าหมายนั้นเช่นกัน

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2528 : 4) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติ ประกอบด้วย 3 ประการ คือ

1. ด้านความรู้ เป็นเรื่องของการรู้ของแต่ละบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นได้อย่างไร รู้ในทางที่ดีทางบวกหรือทางลบ ซึ่งก่อให้เกิดเจตคติขึ้น

2. ด้านความรู้สึก เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถูกเร้าขึ้นจากการรู้นั้น เมื่อเราเกิดการรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว จะทำให้เราเกิดความรู้สึกหนึ่งสิ่งใดแล้ว จะทำให้เกิดความรู้สึกดีหรือไม่ดี เราก็จะไม่ชอบหรือไม่พบใจในสิ่งนั้น

3. ด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ เป็นความต้องการที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางใดทางหนึ่ง คือพร้อมที่จะสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือในทางทำลายขัดขวางต่อผู้เป็นต้น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 34) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา หรือองค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการวัด ความคิดนี้อาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่ง ที่ต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective component) เป็นส่วนประกอบในด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ในขณะที่คิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวกหรือด้านลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นองค์ประกอบของเจตคติแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ เกิดจากการรับรู้ของแต่ละบุคคลซึ่งเกิดจาก วัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้านความรู้สึก เป็นการรู้สึกชอบหรือไม่ชอบในสิ่งนั้น ๆ และด้านพฤติกรรม เป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลต่อสิ่งนั้นในทางใดทางหนึ่ง

2.4.3 การเกิดเจตคติ

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2528 : 4) ได้กล่าวว่า เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หากแต่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบสิ่งใดต้องภายหลัง เมื่อตนเองได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ๆ แล้ว ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า เจตคติเกิดขึ้นจากเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมความคิดอันเกิดจากประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง
2. เกิดจากความรู้สึกที่ร่ายพิมพ์ใจ
3. เกิดจากการเห็นตามคนอื่น

ชม ภูมิภาค (2516 : 66 - 67) ได้อธิบายเรื่องการเกิดเจตคติว่า เกิดจากการเรียนรู้และโดยมากก็เป็นการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning) ดังนั้น ปัจจัยที่ทำให้เกิดเจตคติจึงมีหลายประการ เช่น

1. ประสบการณ์เฉพาะ เมื่อคนเราได้รับประสบการณ์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะมีลักษณะในรูปแบบที่ผู้ได้รับรู้สึกว่าได้รางวัลหรือถูกลงโทษ ประสบการณ์ที่ผู้รู้สึกเกิดความพึงพอใจย่อมจะทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นแต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่เป็นที่พึงพอใจก็ย่อมจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี
2. การสอน การสอนนั้นอาจจะเป็นทั้งแบบที่เป็นแบบแผนหรือไม่เป็นแบบแผนก็ได้ซึ่งเราได้รับจากคนอื่น องค์การที่ทำหน้าที่สอนเรามีมากมายอาทิเช่น บ้าน วัด โรงเรียน สื่อมวลชนต่าง ๆ เรามักจะได้รับเจตคติที่สังคมมีอยู่และนำมาขยายตามประสบการณ์ของเราการสอนที่ไม่เป็นแบบแผนนั้นส่วนใหญ่เริ่มจากครอบครัวตั้งแต่เด็ก ๆ มาแล้วพ่อแม่พี่น้องมักจะบอกเราว่าสิ่งนั้น ไม่ดีสิ่งนี้

ไม่ดีหรือใครควรทำอะไรมีความสำคัญอย่างไร การสอนส่วนมากเป็นแบบยึดทะนานและมักได้ผลดีเสียดด้วยในรูปแบบการปลูกฝังเจตคติ

3. ตัวอย่าง (Model) เจตคติบางอย่างเกิดขึ้นจากการเลียนแบบในสถานการณ์ต่าง ๆ เราเห็นคนอื่นประพฤติ เราเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคนอื่นออกมาเป็นรูปของเจตคติถ้าเรายอมรับนับถือหรือเคารพคนๆนั้นเราก็มักยอมรับความคิดของเขาตามที่เรารู้ใจ เช่น เด็กชายแดงเห็นบิดาดูรายการกีฬาทางโทรทัศน์ประจำเขาก็จะแปลความหมายว่ากีฬานั้นเป็นเรื่องน่าสนใจและจะต้องดูหรือถ้าเขาเห็นพ่อแม่ระมัดระวังต่อชุดรับแขกในบ้านมากกว่าของที่อยู่ในสนามหญ้าหลังบ้านเขาก็จะเกิดความรูสึกว่าของในบ้านต้องระวังรักษาเป็นพิเศษซึ่งการเรียนรู้เช่นนี้พ่อแม่ไม่จำเป็นต้องพูดว่าอะไรเลย เด็กจะเฝ้าสังเกตการณ์ปฏิบัติของพ่อแม่ต่อบุคคลอื่นอย่างถึถ้วนจะเรียนรู้ว่าใครควรคบใครควรนับถือ ใครไม่ควรนับถือ

4. ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถาบัน ปัจจัยทางสถาบันมีอยู่เป็นอันมากที่มีส่วนสร้างสนับสนุนเจตคติของเราตัวอย่างเช่น การปฏิบัติตนในวัด ในโบสถ์ การแต่งกายของคนในสถานการณ์ทางสังคมต่างๆ เป็นสิ่งให้แนวเจตคติของคนเราเป็นอันมาก

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นการเกิดเจตคติ เกิดจาก การเรียนรู้ ประสบการณ์ การเลียนแบบ และอิทธิพลของกลุ่มสังคม เช่น ครอบครัว

2.4.4 ลักษณะของเจตคติ

ทิตยา สุวรรณชนู (2527 : 602 - 603) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของเจตคติ 4 ประการ คือ

1. เจตคติ เป็นสภาวะก่อนที่พฤติกรรม โต้ตอบ (Predisposition to respond) ต่อเหตุการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะหรือจะเรียกว่าสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมจริง

2. เจตคติ จะมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลา (Persistence overtime) แต่มิได้หมายความว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง

3. เจตคติ เป็นตัวแปรหนึ่ง นำไปสู่ความสอดคล้องระหว่าง พฤติกรรม ความรูสึกนึกคิดไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกโดยวาจา หรือการแสดงความรู้สึก ตลอดจนการที่จะต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4. เจตคติ มีคุณสมบัติของแรงจูงใจ ในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินผล หรือเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายความว่า ไปถึงการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจริงด้วย

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 185 - 188) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของเจตคติ สรุปได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของบุคคลที่ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
3. เจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายนอกและภายใน เราจะสังเกตได้ว่าบุคคลมีเจตคติในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับ โดยสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมา
4. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน มีที่มาสลับซับซ้อน เพราะเจตคติขึ้นอยู่กับหลายประการ เช่น ประสบการณ์การเรียนรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ฉะนั้นจึงผันแปรได้
5. เจตคติเกิดจากการเลียนแบบ สามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้ทิศทางของเจตคติ มี 2 ทิศทาง คือ สนับสนุนหรือต่อต้านและปริมาณของเจตคติมีตั้งแต่พอใจอย่างยิ่ง ปานกลาง จนถึงไม่พอใจอย่างยิ่ง เจตคติของบุคคลแต่ละคนจะมีความรุนแรงต่างกันไป
6. เจตคติอาจเกิดขึ้นมาจากความมีจิตสำนึก หรือจากจิตไร้สำนึกก็ได้
7. เจตคติมีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร กว่าบุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดได้ต้องใช้เวลาอันยาวนาน ใช้ความคิดลึกซึ้ง พิจารณาละเอียดรอบคอบแล้วจึงเกิดเจตคติต่อสิ่งนั้น เจตคติอาจเกิดเปลี่ยนแปลงได้ แต่ไม่ได้หมายความว่า จะเปลี่ยนได้ในเวลาอันรวดเร็ว
8. บุคคลแต่ละบุคคลย่อมมีเจตคติต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งเดียวกัน แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลนั้น

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นลักษณะของเจตคติเป็นลักษณะทางจิตของบุคคลที่เป็นแรงขับเคลื่อนของบุคคล แสดงพฤติกรรมที่จะแสดงออกไปในทางต่อต้านหรือสนับสนุน ต่อสิ่งนั้นหรือสถานการณ์นั้น ถ้าทราบทัศนคติของบุคคลใดที่สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ โดยปกติคนเรามักแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับทัศนคติที่มีอยู่

2.4.5 หน้าที่และประโยชน์ของเจตคติ

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 : 102) มองว่าเจตคติมีประโยชน์และหน้าที่ คือ

1. เป็นประโยชน์โดยการเป็นเครื่องมือ ปรับตัว และเป็นประโยชน์ในการใช้เพื่อทำการต่าง ๆ
2. ทำประโยชน์โดยการใช้อุปถัมภ์ สภาวะจิตใจ หรือปกป้องสภาวะจิตของบุคคล (Egodefensine function) เพราะความคิด หรือความเชื่อบางอย่าง สามารถทำให้ผู้เชื่อ หรือคิดสบายใจ ส่วนจะผิดจะถูกเป็นอีกเรื่องหนึ่ง
3. เจตคติทำหน้าที่แสดงค่านิยม ให้คนเห็นหรือรับรู้ (Value expressive function)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มีประโยชน์หรือให้คุณประโยชน์ทางความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้คนและสิ่งต่างๆ
5. ช่วยให้คุณคลมมีหลักการและกฎเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมหรือช่วยพัฒนาค่านิยมให้กับบุคคล การที่บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคล สถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถประเมินและตัดสินใจได้ว่าควรจะทำอะไรจึงจะเหมาะสมและดีงาม

ชม ภูมิภาค (2516 : 65) หน้าที่ของเจตคติ เจตคติทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับรู้อย่างมาก เจตคติมีส่วนกำหนดการมองเห็นของคน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น

1. เตรียมบุคคลเพื่อให้พร้อมต่อการปฏิบัติการ
2. ช่วยให้คุณคลมได้คาดคะเนล่วงหน้าว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น
3. ทำให้บุคคลได้รับความสำเร็จตามหลักชัยที่วางไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้นประโยชน์ของเจตคติสรุปได้ว่า เป็นการป้องกันความคิด หรือความเชื่อบางอย่างมีส่วนช่วยให้คุณคลมมีหลักการและกฎเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมและช่วยให้คุณคลมตัดสินใจในการเลือกพฤติกรรมที่เหมาะสม และหน้าที่ของเจตคติหรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นการแสดงค่านิยม เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการ ช่วยให้คุณคลมคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าช่วยให้คุณคลมได้รับความสำเร็จตามที่วางไว้

2.4.6 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

สุชา จันเอม และสุรางค์ จันเอม (2520 : 110 - 111) กล่าวว่า ทัศนคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจาก

1. การชักชวน (Persuasion) ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงใหม่ได้หลังจากที่ได้รับคำแนะนำ บอกเล่า หรือได้รับความรู้เพิ่มพูนขึ้น
2. การเปลี่ยนแปลงกลุ่ม (Group change) ช่วยเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลได้
3. การโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) เป็นการชักชวนให้บุคคลหันมาสนใจหรือรับรู้โดยการสร้างสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ขึ้น

นอกจากนี้ สุชา จันเอม และสุรางค์ จันเอม (2520 : 110 - 111) ได้กล่าวถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อเจตคติ คือ

1. บิดา มารดา ของเด็ก
2. ระเบียบแบบแผน วัฒนธรรมของสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การศึกษาเล่าเรียน
4. สิ่งแวดล้อมในสังคม
5. การพักผ่อนหย่อนใจที่แต่ละคนใช้ประจำตัว

สุชา จันเอม และสุรางค์ จันเอม (2520 : 110 - 111) ได้กล่าวถึงการแก้ไขเจตคติหรือวิธีสร้างเจตคติเจตคติเป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยากถ้าจำเป็นจะต้องช่วยแก้ไขเปลี่ยนเจตคติของคนอาจใช้วิธีเหล่านั้น คือ

1. การค่อย ๆ ชี้นลงให้เข้าใจ
2. หาสิ่งเร้าและสิ่งจูงใจอย่างเข้มข้นมาช่วย
3. คบหาสมาคมกับเพื่อนดี
4. ให้อ่านหนังสือดีมีประโยชน์
5. ให้ลองทำงานเห็นชอบแล้วกลับตัวตัวเอง

ชม ภูมิภาค (2516 : 65) ได้อธิบายว่าเจตคติเปลี่ยนแปลงได้ ปัจจัยที่จะช่วยให้เจตคติเปลี่ยนแปลงได้มีหลายประการ เช่น

1. ความกดดันของกลุ่ม (Group pressure) หากกลุ่มจะสามารถให้รางวัลหรือลงโทษได้ย่อมจะมีแรงกดดันมากในการที่จะกดดันทิศทางเจตคติของเราสิ่งช่วยที่เป็นรางวัลนั้นได้แก่ความเป็นผู้มีคนรู้จักมากการเลื่อนตำแหน่งการงาน สัญลักษณ์ของการยอมรับนับถือ เป็นต้น ส่วนสิ่งช่วยที่เป็นการลงโทษก็เช่น การเสียเพื่อนฝูง เสียชื่อเสียง เสียตำแหน่ง เป็นต้น ยิ่งเรามีความคิดปกติไปจากกลุ่มเท่าใดแรงบีบบังคับของหมู่มีมากเท่าใดหรือยิ่งหมู่กลุ่มนั้น นอกจากนี้แรงกดดันของกลุ่มจะมีมากก็คือ การที่ไม่มีมาตรฐานอื่นที่จะปฏิบัติหรือมีน้อยทางที่จะเลือกหรือเราไม่มีความรู้มากมายนักในเรื่องนั้นบุคคลมักจะเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเจตคติหากกลุ่มของเขาที่ยึดอยู่เปลี่ยนแปลงไปตัวอย่างเช่น ธรรมเนียมแรก ๆ อาจไม่สนใจกันรวมเป็นสมาคมแต่ต่อมาหากรู้ว่าคนอื่น ๆ ในกลุ่มรับฟังความคิดเห็นนั้น เขาก็อาจเปลี่ยนความคิดยิ่งกลุ่มมีความเป็นเอกภาพเท่าใดแรงกดดันของกลุ่มยิ่งมีผลเท่านี้เรื่องอำนาจของความกดดันของกลุ่มอันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น อาจจะเป็นไปได้ 4 กรณี คือ

- 1.1 เราอาจปฏิเสธบรรทัดฐานของกลุ่มและยึดมั่นในเจตคติของเราและเราอาจจะก้าวร้าวยิ่งขึ้นหากเราเชื่อว่ากลุ่ม ไม่มีผลบีบบังคับเรามากนักหรือเรามีความภักดีต่อกลุ่มอื่นมากกว่า

- 1.2 เราอาจจะไม่เปลี่ยนแปลงต่อเจตคติของเราแต่เราปฏิบัติตามกลุ่มเพราะเหตุผลภายนอกอย่างอื่น โดยถือว่าเป็นส่วนตัวและเราไม่เห็นด้วยแต่ส่วนรวมทำเช่นนั้นก็ต้องปฏิบัติตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 เราอาจยอมรับบรรทัดฐานของกลุ่มเพียงผิวเผิน ภายในส่วนลึกของจิตใจเราไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพอเราออกไปอยู่กลุ่มอื่นเราจะเห็นว่าเราเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

1.4 เราอาจจะนำเอาบางส่วนของบรรทัดฐานของกลุ่มมาผนวกกับความเชื่อของเราและปฏิเสธบางส่วน

2. ประสบการณ์ที่น่าพึงพอใจหรือไม่น่าพึงพอใจ เราอาจเปลี่ยนแปลงเจตคติไปได้เมื่อได้รับประสบการณ์ที่น่าพอใจหรือไม่พอใจ เช่น นายแดงเข้าทำงานบริษัทหนึ่งเพราะเขาเชื่อว่าจะมีความก้าวหน้าแต่พบว่าหัวหน้าของเขาเป็นคนขี้จิกจกเมื่อเขาเกิดเสนอความคิดเห็นดี ๆ เพื่อปฏิบัติหัวหน้าอาจจะเห็นว่าการเสนอแนะของเขาเช่นนั้นทำให้ฐานะของเขาสิ้นคลอนและนอกจากนั้นยังทราบดีว่าเพื่อนร่วมงานของเขาไปฟ้องแก่หัวหน้างานบ่อย ๆ เขาจึงอาจเปลี่ยนเจตคติไปอีกแบบหนึ่ง คือ มองไม่เห็นความก้าวหน้าในการทำงานกับบริษัทนี้ เช่นนี้ เป็นต้น

3. อิทธิพลของกลุ่มบุคคลที่มีชื่อเสียง บุคคลที่มีชื่อเสียงในความหมายนี้อาจจะเป็นเพื่อนซึ่งเรานับถือความคิดของเขาหรืออาจจะเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านความพิเศษต่าง ๆ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในเรื่องนี้ก็คือ การโฆษณา ซึ่งมักจะใช้คนมีชื่อเสียงไปยุ่งเกี่ยว เช่น ดาราภาพยนตร์ชื่อดังคนนั้นใช้สบูยี่ห้อนั้น ๆ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นการเปลี่ยนแปลงเจตคติขึ้นอยู่กับ สภาพแวดล้อมของครอบครัว สังคม การเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ เช่น การอ่านหนังสือ การดูโทรทัศน์ การเรียนการสอนรวมถึงกลุ่มของเพื่อนที่บุคคลนับถือ และการเรียนแบบจากบุคคลอื่น เช่น ดารา นักแสดงชื่อดัง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูมีดังนี้

ชนิตา รัศมีพลเมือง (2525 : 57 – 59) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไทยบางแห่งที่มีต่อวิชาชีพครู ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการทำนายทัศนคติต่อวิชาชีพครู ได้แก่ ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพ คะแนนเฉลี่ยสะสม ระดับอิทธิของกลุ่มอ้างอิง อายุ เพศ ตามลำดับ นักศึกษาที่เกิดในท้องถิ่นที่มีรายต่ำ มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักศึกษาที่เกิดในท้องถิ่นที่มีรายได้สูง นักศึกษาที่เคยเรียนวิทยาลัยครูมาก่อนมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักศึกษาที่ไม่เคยเรียน นักศึกษาที่ตั้งใจจะเป็นครูมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเป็นครู นักศึกษาที่เชื่อและทำตามคำแนะนำของกลุ่มอ้างอิงในสังคม (บิดา

มารดา ญาติ ครู เพื่อน) มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักศึกษาที่ไม่ทำตามคำแนะนำของกลุ่มอ้างอิงในสังคมในการประกอบวิชาชีพครู

ธิดา บุญย่านยาว (2517 : 53-56) ทำการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพครูของครูปริญญาโท สาขาแนะแนวและครูปริญญาโทสาขาอื่น ๆ ปรากฏว่า ครูปริญญาโทสาขาแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพครูสูงกว่าครูปริญญาโทสาขาอื่น ทัศนคติต่อวิชาชีพครูสาขาแนะแนวและครูสาขาอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ ระยะเวลาที่ทำงาน ระยะเวลาที่สำเร็จจากปริญญาโท ระดับของสถานศึกษาที่สอน สถานที่ทำงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับ บุญศรี แสงประเสริฐ (2522 : 31-33) ที่ได้ทำงานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวและทัศนคติต่อวิชาชีพครูของคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นคณาจารย์ประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 14 คณะ จำนวน 744 คน ผลการวิจัยพบว่าคณะที่คณาจารย์สอนประจำมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาชีพครู โดยทัศนคติต่อวิชาชีพครูของคณาจารย์ครุศาสตร์ แตกต่างกับคณาจารย์คณะอักษรศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์

พรพิศมัย กลีบสุข (2532 : 55 - 56) ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์เกษตร ที่มีต่อวิชาชีพครู ปี 2532 โดยศึกษาเปรียบเทียบกันระหว่างนักศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์เกษตร 2 สถาบันคือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กับนักศึกษาของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบางพระ นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มั่นคง แต่นักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่แน่ใจว่าอาชีพครูจะมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ เพราะเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อยไม่สามารถบันดลให้ครุ้ร่ำรวยได้อย่างรวดเร็ว เพราะอาชีพครูเปิดโอกาส ให้ประกอบอาชีพอื่นได้ยาก นักศึกษาทั้งสองสถาบันเห็นด้วยว่าครูควรจะมี ความกรุณาอยู่เสมอ และครูเป็นผู้สร้างค่านิยมในวัฒนธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน บุคคลที่จะเป็นครูควรจะมีลักษณะบุคลิกที่ดี อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ได้รับการยกย่องจากสังคม ยิ่งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่พัฒนามาขึ้น ครูก็มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นเท่านั้น นักศึกษาทั้งสองสถาบันเห็นด้วยว่าอาชีพครูเป็นอาชีพขั้นสูงที่ต้องใช้สติปัญญา แล้วครูควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการเข้าร่วมกิจกรรมหลาย ๆ การทดสอบความแตกต่างพบว่านักศึกษามีความเห็นที่มีแต่วิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

ศิรินาถ นาคนิรันดร์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำปัญหาพิเศษเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการ 2546 ผลวิจัยพบว่า ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มั่นคง และมีสวัสดิการดี นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ ประกอบอาชีพอื่นเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ หรือแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และมีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิต ด้านการยอมรับ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 4 รายการคือ เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และพัฒนาสังคม เป็นอาชีพที่สำคัญ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศได้รับการยกย่องจากสังคม และเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่บริสุทธิ์ นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก 3 รายการ คือ ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลอื่น เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียง และเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงถาวร ด้านความเสียสละ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 5 รายการ คือ ต้องเสียสละเวลาในการเตรียมการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ แก้ปัญหาของศิษย์ในทุก ๆ ด้าน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ และต้องเสียสละเงินในการจัดหาวัสดุหรือวัสดุคิบบมาใช้ในการสอนภาคปฏิบัติ ด้านสถานภาพวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้คุณธรรม เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างโดยการพัฒนารักษากรรมนุชย์ให้มีคุณภาพ เป็นอาชีพที่ต้องการผู้มีความรักในวิชาชีพและได้รับการศึกษาอบรมจนมีความพร้อม และเป็นอาชีพที่ต้องมีอุดมการณ์ นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับ มาก 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ช่วยแก้ไข ปัญหาของสังคมและสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม และเป็นอาชีพที่สร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ทัดเทียมกับวิชาชีพต่าง ๆ ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 5 รายการ คือ เป็นวิชาชีพที่มีศักดิ์ศรีและเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม วิชาชีพครูต้องใจทำงานอย่างจริงจังด้วยความรักและความรับผิดชอบ เป็นวิชาชีพที่ต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การประกอบวิชาชีพครูต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องและน่าเชื่อถือในสังคม นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก 2 รายการ คือ วิชาชีพครูต้องพัฒนาการก้าวหน้าควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ และต้องการประกอบอาชีพครูแม้มีโอกาสเลือกอาชีพอื่น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2523 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบระดับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาชีพครู และความตั้งใจใฝ่ประกอบวิชาชีพครูระหว่างนิสิตครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ที่มีภูมิหลังต่างกัน กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่นิสิตครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่

1 ปีการศึกษา 2522 ผลการวิจัยพบว่านิสิตครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูในระดับดี ตัวแปรภูมิหลังที่มีผลต่อระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครู ได้แก่ เพศ เขต ที่ตั้ง โรงเรียนที่สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 5 และการมีญาติเป็นครู โดยส่วนรวมนิสิตครูศาสตร์มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และตัวแปรภูมิหลังที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาชีพครูในระยะ 1 ภาคเรียน ได้แก่ ประเภทผู้อุปการะ อันดับการเลือก และขนาดครอบครัวในระยะ 2 ภาคเรียน ได้แก่ ภูมิลำเนา

อดิศักดิ์ ศรีวรบุญ (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องเจตคติต่ออาชีพและจริยธรรมของนักศึกษาครูในสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาครูโครงการปกติ และโครงการครูทายาท มีเจตคติต่ออาชีพครู และจริยธรรมอยู่ในระดับดีนักศึกษาในโครงการครูทายาท มีเจตคติต่ออาชีพครูดีกว่า นักศึกษาโครงการปกติ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 มีเจตคติต่ออาชีพครูดีกว่าชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่ออาชีพดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาโครงการปกติ และโครงการครูทายาทชั้นปีที่ 1 มีจริยธรรมดีกว่าชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 41 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ คือ แบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งดัดแปลงแบบสอบถามของชิคาร์ตัน บุญชู (2539 : 40) โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5,4,3,2,1 ตามลำดับ)

3. ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ภูมิลำเนา เป็นต้น

ตอนที่ 2 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร(5ปี)สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551

- ด้านการสอน
- ด้านวิชาการ
- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านสุขภาพและจิตใจ
- ด้านมนุษยสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

- ด้านการอบรมและการปกครอง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของรายละเอียดแบบสอบถาม และนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มประชากร คือ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยสุ่มประชากร จำนวน 20 คน ผู้วิจัยส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100% ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .7776

3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 41 ชุด เก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรด้วยตัวผู้วิจัยเองและได้รับแบบสอบถามคืนครบจำนวน 41 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for windows เพื่อวิเคราะห์หาค่าร้อยละ โดยมีสูตรดังนี้

1. การคำนวณหาค่าร้อยละ (เอนก เพ็ชรอนุกุลบุตร, 2522 : 152 - 158)

ใช้วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1

$$\text{สูตรร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้

X	แทน	จำนวนผู้ตอบแต่ละตัวเลือก
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. การคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย

ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2

สูตรค่าเฉลี่ย (พรณี ลีกิจวัณนะ, 2549 : 135)

$$\text{ค่าเฉลี่ย} = \mu = \frac{\sum X}{N}$$

กำหนดให้

μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนในชุดนี้
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2528 : 61)

4.21-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41-4.20	หมายถึง	เห็นด้วย
2.61-3.40	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
1.81-2.60	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.00-1.80	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

การศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

รายการ	ความถี่ (N = 41)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	15	36.6
หญิง	26	63.4
2. อายุ (ปี)		
18	28	68.3
19	11	26.8
21	2	4.9
3. ภูมิลำเนา		
ภาคกลาง	31	75.6
ภาคเหนือ	3	7.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	7.3
ภาคใต้	2	4.9
ภาคตะวันออก	2	4.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N = 41)	ร้อยละ
4. อาชีพของบิดา		
พนักงานบริษัท	11	26.8
ข้าราชการครู	10	24.4
ค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว	9	22.0
รับจ้าง	7	17.1
เกษตรกรกรรม	4	9.8
5. อาชีพของมารดา		
ค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว	11	26.8
พนักงานบริษัท	9	22.0
รับจ้าง	6	14.6
ข้าราชการครู	6	14.6
แม่บ้าน	5	12.2
เกษตรกรกรรม	4	9.8
6. ชื่อสถานศึกษาเดิมของท่านก่อนเข้ามาเรียนใน สถานศึกษาแห่งนี้		
โรงเรียนพรตพิทยพยัต	11	26.8
โรงเรียนมาเรียลัย	5	12.2
โรงเรียนสตรีเศรษฐบุศุครบำเพ็ญ	3	7.3
โรงเรียนสมุทรปราการ	3	7.3
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	2	4.9
โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์	2	4.9
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	2	4.9
โรงเรียนอัครดิศดัดครุณี	1	2.4
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาปรี้งวิสุทธิธาธิบดี	1	2.4
โรงเรียนสตรีนครสวรรค์	1	2.4
โรงเรียนศรีวิภักษ์	1	2.4
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	1	2.4
โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม	1	2.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (N = 41)	ร้อยละ
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง	1	2.4
โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย	1	2.4
โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์	1	2.4
โรงเรียนกาญจนานิเชกวิทยาลัย	1	2.4
โรงเรียนบดินทรเดชา2	1	2.4
โรงเรียนเคระปัตตนาขานุกูล	1	2.4
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก	1	2.4
7. เข้ามาศึกษาต่อในภาควิชาครุศาสตร์เกษตรโดยวิธีใด		
สอบคัดเลือก	35	85.4
นักศึกษาโควตา	6	14.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรมีทั้งหมด 41 คน มีนักศึกษาชายคิดเป็นร้อยละ 36.6 นักศึกษาหญิงคิดเป็นร้อยละ 63.4 นักศึกษาอายุ 18 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมา นักศึกษาอายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.8 และนักศึกษาอายุ 21 ปีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.9 นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรมีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 75.6 รองลงมา คือ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละ 7.3 ภาคใต้และภาคตะวันออกคิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพข้าราชการครู คิดเป็นร้อยละ 24.4 ประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 22.0 ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 17.1 และประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 9.8 ตามลำดับ นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรส่วนใหญ่มารดาประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 22.0 ประกอบอาชีพข้าราชการครูและประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 14.6 ประกอบอาชีพแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 9.8 ตามลำดับ นักศึกษาจบมาจากโรงเรียนพรตพิทยพยัต คิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมา นักศึกษาจบมาจากโรงเรียนมาเรียลัย คิดเป็นร้อยละ 12.2 นักศึกษาที่จบมาจากโรงเรียนสตรีศรีนครปฐม โรงเรียนสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 7.3 นักศึกษาที่จบมาจากโรงเรียนนวมินทราชินูทิศเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า คิดเป็นร้อยละ 4.9 นักศึกษาที่จบมาจากโรงเรียนศรีรัทธานันท์ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โรงเรียนสตรีนครสวรรค์ โรงเรียนอุตรดิตถ์ดุสิต โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเปร็งวิสุทธิธานี โรงเรียนบดินทรเดชา 2 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย โรงเรียนเดระปัตตนยานุกูล โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อโดยการสอบคัดเลือก คิดเป็นร้อยละ 85.4 และนักศึกษาโควตา คิดเป็นร้อยละ 14.6

ตอนที่ 2 เจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาครุเกษตร

ตารางที่ 2 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครุเกษตรด้านการสอนของนักศึกษา

รายการ	ระดับเจตคติ	
	\bar{X}	ความหมาย
1. ไม่ต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้ง	1.73	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ต้องมีวิธีการสอนแบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.46	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ต้องนำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอน	4.46	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.19	เห็นด้วย
5. ไม่ต้องใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.07	ไม่เห็นด้วย
6. ไม่ต้องเน้นการสอนภาคทฤษฎี	2.36	ไม่เห็นด้วย
7. ต้องเน้นการสอนภาคปฏิบัติ	4.24	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8. ต้องให้ความสำคัญของภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่าเทียมกัน	4.41	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. ไม่ต้องมีการเร้าความสนใจและเสริมกำลังใจในการเรียนการสอน	2.04	ไม่เห็นด้วย

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ, ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 2 แสดงเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาครุเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 ด้านการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการคือ ต้องมีวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และต้องนำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{x}=4.46$) ต้องให้ความสำคัญของภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่าเทียมกัน ($\bar{x}=4.41$) ต้องเน้นการสอนภาคปฏิบัติ ($\bar{x}=4.24$) นักศึกษามีความคิดเห็นด้วย 1 รายการ คือ ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x}=4.19$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 3 รายการ คือ ไม่ต้องมีการเร้าความสนใจและเสริมกำลังใจในการเรียนการสอน ($\bar{x}=2.04$) ไม่ต้องใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=2.07$) ไม่ต้องเน้นการสอนภาคทฤษฎี ($\bar{x}=2.36$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือไม่ต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้ง ($\bar{x}=1.73$)

ตารางที่ 3 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านวิชาการของนักศึกษา

รายการ	ระดับเจตคติ	
	\bar{X}	ความหมาย
1. ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน	4.63	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ไม่ต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	1.85	ไม่เห็นด้วย
3. ต้องมีความรู้ความสามารถในทักษะเฉพาะอย่าง	3.95	เห็นด้วย
4. ต้องมีความรู้ความสามารถในเชิงความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง และทันสมัย	4.34	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ไม่ต้องมีผลงานด้านวิชาการ เช่น เอกสารประกอบการสอน	2.21	ไม่เห็นด้วย

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ, ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 3 แสดงเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 ด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ($\bar{x}=4.63$) ต้องมีความรู้ความสามารถในเชิงความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันสมัย ($\bar{x}= 4.34$) นักศึกษามีความคิดเห็นด้วย 1 รายการ คือ ต้องมีความรู้ความสามารถในทักษะเฉพาะอย่าง ($\bar{x}=3.95$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 2 รายการ คือ ไม่ต้องมีผลงานด้านวิชาการ เช่น เอกสารประกอบการสอน($\bar{x}=2.21$) ไม่ต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{x}=1.85$)

ตารางที่ 4 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

รายการ	ระดับเจตคติ	
	\bar{X}	ความหมาย
1. ต้องมีการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาสในการสอน	4.41	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ	4.36	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ไม่ต้องมีความสุภาพ อ่อนโยนต่อนักเรียน	2.04	ไม่เห็นด้วย
4. ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.29	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ต้องมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.34	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ, ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4 แสดงเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ ต้องมีการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาสในการสอน ($\bar{x}=4.41$) ต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ ($\bar{x}=4.36$) ต้องมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{x}=4.34$) ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{x}=4.29$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 1 รายการ คือ ไม่ต้องมีความสุภาพอ่อนโยนต่อนักเรียน ($\bar{x}=2.04$)

ตารางที่ 5 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของนักศึกษา

รายการ	ระดับเจตคติ	
	\bar{X}	ความหมาย
1. ต้องมีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ	4.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ไม่ต้องมีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	1.82	ไม่เห็นด้วย
3. ไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันใน โอกาสที่เหมาะสม	1.78	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ต้องอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.43	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ, ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 5 แสดงเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ ต้องมีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ ($\bar{x}=4.48$) ต้องอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ($\bar{x}=4.43$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 1 รายการ คือ ไม่ต้องมีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{x}=1.82$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันในโอกาสที่เหมาะสม ($\bar{x}=1.78$)

ตารางที่ 6 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักศึกษา

รายการ	ระดับเจตคติ	
	\bar{X}	ความหมาย
1. ต้องให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา	4.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	1.87	ไม่เห็นด้วย
3. ไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลไมตรีกับคนทั่วไป	1.78	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ต้องมีความเอื้ออารีสุภาพอ่อนโยน ไม่ถือตน	4.43	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ต้องมีความสนใจให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม	4.39	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. ไม่ต้องวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะสังคมและบุคคล	1.85	ไม่เห็นด้วย
7. ต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย	4.29	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ, ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 6 แสดงเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ ต้องให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา ($\bar{x}=4.56$) ต้องมีความเอื้ออารีสุภาพอ่อนโยน ไม่ถือตน ($\bar{x}=4.43$) ต้องมีสนใจให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม ($\bar{x}=4.39$) ต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับทุกเพศทุกวัย ($\bar{x}=4.29$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 2 รายการ คือ ไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ($\bar{x}=1.87$) ไม่ต้องวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะสังคมและบุคคล ($\bar{x}=1.85$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลไมตรีกับคนทั่วไป ($\bar{x}=1.78$)

ตารางที่ 7 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านคุณธรรมและความประพฤติของนักศึกษา

รายการ	ระดับเจตคติ	
	\bar{X}	ความหมาย
1. ต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน	4.65	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ไม่ต้องมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม	1.73	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างมีเหตุผล	1.85	ไม่เห็นด้วย
4. ต้องรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง	4.36	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ต้องเคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	4.36	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. ไม่ต้องมีความกตริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเชื่อมั่นในตนเอง	1.82	ไม่เห็นด้วย

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ, ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 7 แสดงเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 ด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 รายการ คือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน ($\bar{x}=4.65$) ต้องรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเองและต้องเคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ($\bar{x}=4.36$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 2 รายการ คือ ไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างมีเหตุผล ($\bar{x}=1.85$) ไม่ต้องมีความกตริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{x}=1.82$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ไม่ต้องมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{x}=1.73$)

ตารางที่ 8 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการอบรมแนะแนวและการปกครองของนักศึกษา

รายการ	ระดับเจตคติ	
	\bar{X}	ความหมาย
1. ต้องทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี	4.65	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ต้องให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำกับนักศึกษาได้	4.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ไม่ต้องมีความเข้าใจในตัวนักศึกษา	1.78	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
หมายเหตุ :	ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ไม่แน่ใจ, ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

จากตารางที่ 8 แสดงเจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี การศึกษา 2551 ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วย อย่างยิ่ง 2 รายการ คือ ต้องให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำกับนักศึกษาได้ ($\bar{x}=4.70$) ต้องทำตน เป็นตัวอย่างที่ดี ($\bar{x}=4.65$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ไม่ต้องมี ความเข้าใจในตัวนักศึกษา ($\bar{x}=1.78$)

4.2 วิจารณ์ผล

4.2.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษามาพิจารณาพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจในด้านสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา พบว่า จำนวนนักศึกษาหญิงมีมากกว่านักศึกษาชาย คิดเป็น 63.60 เปอร์เซ็นต์แสดงให้เห็นว่าความสนใจในอาชีพครูของเพศหญิงมีมากกว่าเพศชายเป็นสองเท่า ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันวิจัยประชากรและสังคม (2549 : 1-2) ที่กล่าวว่า จำนวนประชากรของประเทศที่เป็นเพศหญิงมีมากกว่าจำนวนประชากรที่เป็นเพศชาย นักศึกษาส่วนมากจะมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง เพราะเป็นภูมิภาคที่มีการศึกษาเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ ซึ่งอยู่ในตัวเมืองและยังมีทั้งความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และอายุของนักศึกษาจะอยู่ในช่วง 18 ปี เป็นส่วนใหญ่เพราะเป็นไปตามเกณฑ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งสอดคล้องกับวิชัยตันศิริ (2539 : 149-150) ที่กล่าวว่าอายุของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาคืออายุ 3-5 ขวบ ในระดับประถมศึกษาอายุ 6-11 ปี และต่อไปตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่เข้ามาเรียนโดยการสอบคัดเลือก ซึ่งส่วนมากจะมาจาก โรงเรียนที่ใกล้กับกรุงเทพหรือปริมณฑล

4.2.2 เจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร

4.2.2.1 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการสอนของนักศึกษา

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการสอนของนักศึกษาพบว่า นักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องมีวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ต้องนำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม โดยต้องเน้นการสอนภาคปฏิบัติ และนักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าจะต้องให้ความสำคัญของภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่าเทียมกัน เพราะการสอนเป็นหน้าที่หลักของการเป็นครูและปัจจัยด้านตัวของครูเองเป็นส่วนสำคัญที่จะเลือกเทคนิค วิธีการและกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงสุดของผลผลิตคือตัวนักเรียน หลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ รณชัย อภาภิรม (2531 : 75) กล่าวว่าครูเกษตรต้องมีความเสียสละส่วนตัว เป็นผู้รอบรู้ มีความสามารถ ประสบการณ์ มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการสอน

4.2.2.2 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านวิชาการของนักศึกษา

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านวิชาการของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ต้องมีความรู้ความสามารถในเชิงความรู้รอบรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันสมัยเพราะหากไม่เข้าใจจริงและเนื้อหาที่สอนไม่เป็นปัจจุบันก็

จะทำให้การถ่ายทอดความรู้เกิดการบิดเบือนจากข้อเท็จจริงของเนื้อหา นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ไกรนุช ศิริพุด (2531 : 23) กล่าวว่า ครูอาจารย์ทุกคนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ ต้องมีการขวนขวายหาความรู้วิชาอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือ ไปจากวิชาที่สอนอยู่ และจะต้องหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

4.2.2.3 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องมีการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาสในการสอน ต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ ต้องมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะบุคลิกภาพถือเป็นสิ่งแรกที่ทำให้เกิดการยอมรับนับถือจากคนรอบข้างทั้งคนที่อยู่ใต้บังคับบัญชาและผู้ที่ฐานะทางสังคมสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2532 : 79) กล่าวว่า ครูที่ดีจะต้องประกอบด้วย คุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ บุคลิกภาพที่ดี สติปัญญาที่ดี มีความกระตือรือร้น เฉลียวฉลาด เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประพฤติกรรมเป็นคนดี มีจรรยาบรรณครูและคุณธรรมสูง

4.2.2.4 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของนักศึกษา

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องมีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ ต้องอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดา เสนาวงศ์ (2532 : 57-58) กล่าวว่าครูต้องมีอารมณ์ขัน ร่าเริง แจ่มใส แต่มั่นคง ควบคุมอารมณ์ได้เก่ง และวิมลศรี อุปรมัยและคณะ(2528 : 150) กล่าวว่า มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ มีอารมณ์ขันและมีความร่าเริงแจ่มใส

4.2.2.5 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักศึกษา

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา ต้องมีความเอื้ออารี สุภาพ อ่อนโยน ไม่ถือตน ต้องมีความสนใจให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม ต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย ส่วนนักศึกษาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลไม่ตรีกับคนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2532 : 76) กล่าวว่า ครูต้องมีอิทธิพลไม่ตรีกับบุคคลทุกฝ่าย เช่น เพื่อนครู ผู้ปกครองของนักเรียนและนักเรียน

4.2.2.6 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านคุณธรรมและความประพฤติของนักศึกษา

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน ต้องรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง ต้องเคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ

กรมการฝึกหัดครู (2525 : 68) กล่าวว่า อาจารย์พึงใฝ่หาความรู้ สืบค้น ปรับปรุงตนเองและงาน ในหน้าที่โดยเฉพาะงานสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนนักศึกษาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าไม่ต้องมีความ เสียดสละเพื่อส่วนรวม ดังนั้นนักศึกษาคิดว่าต้องมีความเสียดสละเพื่อส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาดิศร ธีรสีโล (2545 : 211) กล่าวว่าต้องรู้จักละวางความเชื่อ และรู้จักสละประ โยชน์ส่วน น้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

4.2.2.7 เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการอบรมแนะแนวและการปกครองของ นักศึกษา

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตรด้านการอบรมแนะแนวและการปกครองของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนนักศึกษา ต้อง ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำกับนักเรียนนักศึกษาได้ ส่วนนักศึกษาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าไม่ต้อง มีความเข้าใจในตัวนักศึกษา ดังนั้นนักศึกษาคิดว่าต้องมีความเข้าใจในตัวนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ (2539 : 78) กล่าวว่าครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้ กำลังใจ ในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การศึกษาเรื่อง เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษียณของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษียณ (5 ปี) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษียณ (5 ปี) และเพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษา สาขาวิชาครุศาสตร์เกษียณ (5 ปี) ที่มีต่อวิชาชีพครูเกษียณ ประชากรที่ใช้ในครั้งนี่คือ นักศึกษาสาขาวิชา ครุศาสตร์เกษียณชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เจตคติของ นักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษียณที่มีต่อวิชาชีพครูเกษียณ โดยถามทางด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านการ อบรมและการปกครอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

5.1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษียณ (5 ปี) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.4 นักศึกษาอายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.3 ภูมิลำเนาอาศัยอยู่ใน ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 75.6 บิดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 26.8 ส่วนมารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว คิดเป็น ร้อยละ 26.8 นักศึกษาส่วนใหญ่จบมาจากโรงเรียนพรตพิทยพยัต คิดเป็นร้อยละ 26.8 นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อโดยสอบคัดเลือก คิดเป็นร้อยละ 85.4

5.1.2 เจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาครุเกษตร

จากการศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครุเกษตรของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร (5 ปี) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการคือ ต้องมีวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และต้องนำความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{x}=4.46$) ต้องให้ความสำคัญของภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่าเทียมกัน ($\bar{x}=4.41$) ต้องเน้นการสอนภาคปฏิบัติ ($\bar{x}=4.24$) นักศึกษามีความคิดเห็นด้วย 1 รายการ คือ ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x}=4.19$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 3 รายการ คือ ไม่ต้องมีการเร่งความสนใจและเสริมกำลังใจในการเรียนการสอน ($\bar{x}=2.04$) ไม่ต้องใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=2.07$) ไม่ต้องเน้นการสอนภาคทฤษฎี ($\bar{x}=2.36$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ไม่ต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้ง ($\bar{x}=1.73$)

ด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน ($\bar{x}=4.63$) ต้องมีความรู้ความสามารถในเชิงความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันสมัย ($\bar{x}=4.34$) นักศึกษามีความคิดเห็นด้วย 1 รายการ คือ ต้องมีความรู้ความสามารถในทักษะเฉพาะอย่าง ($\bar{x}=3.95$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 2 รายการ คือ ไม่ต้องมีผลงานด้านวิชาการ เช่น เอกสารประกอบการสอน ($\bar{x}=2.21$) ไม่ต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{x}=1.85$)

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ ต้องมีการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาสในการสอน ($\bar{x}=4.41$) ต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ ($\bar{x}=4.36$) ต้องมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{x}=4.34$) ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{x}=4.29$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 1 รายการ คือ ไม่ต้องมีความสุภาพอ่อนโยนต่อนักเรียน ($\bar{x}=2.04$)

ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ ต้องมีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ ($\bar{x}=4.48$) ต้องอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ($\bar{x}=4.43$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 1 รายการ คือ ไม่ต้องมีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{x}=1.82$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันในโอกาสที่เหมาะสม ($\bar{x}=1.78$)

มนุษยสัมพันธ์ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 รายการ คือ ต้องให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา ($\bar{x}=4.56$) ต้องมีความเอื้ออารีสุภาพอ่อนโยนไม่ถือตน ($\bar{x}=4.43$) ต้องมีความสนใจให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม ($\bar{x}=4.39$) ต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับ

บุคคลได้ทุกระดับทุกเพศทุกวัย ($\bar{x}=4.29$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 2 รายการ คือ ไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ($\bar{x}=1.87$) ไม่ต้องวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะสังคมและบุคคล ($\bar{x}=1.85$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลไม่ตรีกับคนทั่วไป ($\bar{x}=1.78$)

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 รายการ คือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน ($\bar{x}=4.65$) ต้องรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง ต้องการพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ($\bar{x}=4.36$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วย 2 รายการ คือ ไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างมีเหตุผล ($\bar{x}=1.85$) ไม่ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{x}=1.82$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ไม่ต้องมีเสียสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{x}=1.73$)

ด้านการอบรมแนะนำและการปกครอง พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 รายการ คือ ต้องให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำกับนักศึกษาได้ ($\bar{x}=4.70$) ต้องทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี ($\bar{x}=4.65$) นักศึกษามีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ ไม่ต้องมีความเข้าใจในตัวนักศึกษา ($\bar{x}=1.78$)

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษียณของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษียณ(5ปี) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากการศึกษาที่นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเกษียณในทุกด้าน ภาควิชาครุศาสตร์เกษียณควรสนับสนุนและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเกษียณของนักศึกษาต่อไป โดยการฝึกให้นักศึกษาได้มีความรู้ ทักษะ รวมทั้งบุคลิกภาพที่ดีที่จะเป็นครูเกษียณที่ดีต่อไปในอนาคต
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษียณของนักศึกษาภาควิชาอื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบเจตคติของนักศึกษาภาควิชาอื่น ๆ ว่ามีเจตคติอย่างไรกับการเลือกเรียนคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บรรณานุกรม

- กฤษณา ศักดิ์ศรี. 2530. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น. 185 น.
- กรมการฝึกหัดครู. 2525. โครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ : กรม. 68 น.
- ไกรนุช ศิริพูล. 2531. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ สหวิทยาลัย รัตน โกสินทร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 188 น.
- ชัตติยา กรรณสูต. 2516. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 230 น.
- ค้วน ขาวหนู. 2532. เอกสารเชิงวิชาการประกอบการเรียนหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
ปัตตานี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี. (อัดสำเนา)
- ชนิตา รักษ์พลเมือง. “การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
บางแห่งที่มีต่อวิชาชีพครู” วารสารสังคมศาสตร์. ปีที่ 18 ฉบับที่ 361 (มีนาคม 2525).
57 – 69 น.
- ชม ภูมิภาค. 2516. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 64 น.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. 2523. ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร. 23 น.
- ทัศนีย์ สุกเมธี. 2524. พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยครู สหวิทยาลัยรัตน โกสินทร์. 5 น.
- ทิตยา สุวรรณชฎ. 2527. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 602 น.
- ธิดา บุญย่านยาว. 2517. ทัศนคติต่ออาชีพครูของครูปริญญาโท สาขาแนะแนวและครูปริญญาโท
สาขาอื่นๆ. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 56 น.
- ธิดารัตน์ บุญชู. 2539. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกษตรศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยา
เขตสุรินทร์ที่มีต่ออาชีพครูเกษตร. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
บัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 40 น.
- ประคอง กรรณสูต. 2528. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
340 น.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : พีระพัทธนา. 34 น.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2535. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯเจริญทัศน์. 168 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พรธณี ลีกิจวัฒน์. 2549. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง. 135 น.
- พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์. 2539. จรรยาบรรณครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 78 น.
- พระมหาอดิศร ธีรสีโล. 2545. คุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์. 211 น.
- พระราชธรรมนิเทศ. 2535. คุณธรรมของครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิพนพาน.
- พรพิสมัย กลับสุข. 2532. ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มหาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2532. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการจัดการระบบการสอบการงาน และอาชีพ หน่วย 9. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 138 น.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2552. “คณะศึกษาศาสตร์.” [ระบบออนไลน์].
แหล่งที่มา : <http://www.edu.ku.ac.th/history/history.asp?id=2>, 4 เมษายน 2552.
- มหาธีรภาพ ธีรปัญญา. 2536. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 110 น.
- ยนต์ ชุ่มจิต. 2532. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 306 น.
- ยนต์ ชุ่มจิต. 2536. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 306 น.
- รมณีย์ อาภาภิรม. 2531. วิธีการสอนวิชาเกษตร. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 75 น.
- ลัดดา เสนาวงศ์. 2532. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : ภาคพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์วิทยาลัยครูธนบุรี. พิธีกรรมการพิมพ์. 8 น.
- วิทยาลัยครูธนบุรี. 2528. ผลงานทางวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูธนบุรี. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูธนบุรี. 234 น.
- วิมลศรี อุปรมย์และคณะ. 2528. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล. 150 น.
- วิชัย ต้นศิริ. 2539. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วราวุฒิกการพิมพ์. 150 น.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. 2528. เจตคติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา. 109 น.
- ศิรินาถ นาคนิรันดร์. 2546. ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. 2549. รายงานวิจัยจำนวนประชากร. กรุงเทพฯ : 2 น.
- สงวนศรี วิรัชชัย. 2527. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร. 61 น.
- สงวนสิทธิ์ เลิศอรุณ. 2536. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต. 20 น.
- สุจริต เพียรชอบ. 2531. การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ :
- คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 7 น.
- สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. 2520. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ :
- โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 215 น.
- สุรางค์ โคว์ตระกูล. 2536. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 5 น.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2523. การสร้างแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู. รายงานการวิจัย. แผนก
 วิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- สำนักเลขาธิการคุรุสภา. 2534. คู่มือสมาชิกคุรุสภา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. 9 น.
- สุนทร โคมิน. 2535. จิตวิทยาทั่วไป. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 23 น.
- อดิศักดิ์ ศรีวรรณบุญ. 2541. เจตคติต่ออาชีพครูและจริยธรรมของนักศึกษาละสถาบันราชภัฏภาค
 ตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์การศึกษาหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม
- เอนก เพียรอนุกุลบุตร. 2522. การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 258 น.
- Freedmen, J. et. , 1970. Social Psychology , Englewood Cliffs, New Jersey :
- prentice-Hall Inc. 10 น.
- Good, C.V. , 1973. Dictionary of Education, New York : McGraw-Hill Company. 68 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูเกษียณของนักศึกษาสภาวิชาครุศาสตร์เกษียณ(5ปี)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2551

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 เจตคติของนักศึกษาสภาวิชาครุศาสตร์เกษียณที่มีต่อวิชาชีพครูเกษียณ
2. โปรดอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้เข้าใจ ก่อนลงมือกรอกแบบสอบถาม
3. กรุณากรอกแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามเจตคติของท่านเพื่อใช้ในการสรุปผลการวิจัย
4. คำตอบของท่านใช้เป็นข้อมูลเพื่อสรุปการวิจัยเป็นส่วนรวม จะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด และคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับโดยใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ
นายฉัตรชัย บุญทอง
ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในวงเล็บ () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. รหัสประจำตัวนักศึกษา.....
4. ภูมิลำเนา

() ภาคกลาง	() ภาคเหนือ
() ภาคใต้	() ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
() ภาคตะวันออก	() ภาคตะวันตก
5. อาชีพของบิดา

() ข้าราชการครู	() พนักงานบริษัท
() เกษตรกรรม	() ค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว
() รับจ้าง	() อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. อาชีพของมารดา

() ข้าราชการครู	() พนักงานบริษัท
() เกษตรกรรม	() ค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว
() รับจ้าง	() อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. ชื่อสถานศึกษาเดิมของท่านก่อนเข้ามาเรียนในสถานศึกษาแห่งนี้
.....
.....
8. ท่านเข้ามาศึกษาต่อในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร โดยวิธีใด

() สอบคัดเลือก
() นักศึกษาโควตา

ตอนที่ 2 เจตคติของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับเจตคติของท่าน

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ท่านคิดว่าครูเกษตรควรจะเป็นผู้ที่...	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
ก. ด้านการสอน					
1. ไม่ต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้ง					
2. ต้องมีวิธีการสอนแบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม					
3. ต้องนำความคิดใหม่ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
4. ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					
5. ไม่ต้องใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6. ไม่ต้องเน้นการสอนภาคทฤษฎี					
7. ต้องเน้นการสอนภาคปฏิบัติ					
8. ต้องให้ความสำคัญของภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเท่าเทียมกัน					
9. ไม่ต้องมีการเร้าความสนใจและเสริมกำลังใจในการเรียนการสอน					
ข. ด้านวิชาการ					
1. ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่จะสอน					
2. ไม่ต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
3. ต้องมีความรู้ความสามารถในทักษะเฉพาะอย่าง					
4. ต้องมีความรู้ความสามารถในเชิงความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันสมัย					
5. ไม่ต้องมีผลงานด้านวิชาการ เช่น เอกสารประกอบการสอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่านคิดว่าครูเกณฑ์ควรจะเป็นผู้ที่...	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
ค. ด้านบุคลิกภาพ					
1. ต้องมีการแต่งกายเหมาะสมกับ โอกาสในการสอน					
2. ต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำ					
3. ไม่ต้องมีความสุภาพ อ่อน โขนต่อนักเรียน					
4. ไม่ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง					
5. ต้องมีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
ง. ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ					
1. ต้องมีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ					
2. ไม่ต้องมีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
3. ไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันใน โอกาสที่เหมาะสม					
4. ต้องมีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส					
จ. ด้านมนุษยสัมพันธ์					
1. ต้องให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา					
2. ไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา					
3. ไม่ต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลไม่ดีกับคนทั่วไป					
4. ต้องมีความเอื้ออารีสุภาพอ่อน โขน ไม่ถือตน					
5. ต้องมีสนใจให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม					
6. ไม่ต้องวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะสังคมและบุคคล					
7. ต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย					
ฉ. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ					
1. ต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน					
2. ไม่ต้องมีเสียดสีเพื่อส่วนรวม					
3. ไม่ต้องรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างมีเหตุผล					
4. ต้องรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง					
5. ต้องเคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น					
6. ไม่ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเชื่อมั่นในตนเอง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่านคิดว่าครูเกษตรควรจะเป็นผู้ที่...	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
ช. ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง					
1. ต้องทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี					
2. ต้องให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำกับนักศึกษาได้					
3. ไม่ต้องมีความเข้าใจในตัวนักศึกษา					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้